

ЦРУ държало
в тайна стратегия
срещу тероризма

Стр. 10

50ст.
ПОНЕДЕЛНИК 13 ЮЛИ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 156 (5366)

www.duma.bg

Разкриха
нарушения
за 8 млн.
лв. в МО

ГЛОБУС
Изпитание за
етническата
хармония
в Синцзян

Лекарското
лоби
в новия
парламент

► 4

— Няколко думи —

Фатмащини

ВАСИЛ ПОПОВ

Бъдещият премиер смята, че финансовият министър в неговия кабинет трябва да се държи като старшината на ротата. Това го каза самият Бойко Борисов в "Неделя 150" вчера

(стр. 2). На въпроса с кого трябва да се разбира най-добре министърът на финансите, може би със социалния, генералът отсече: "Не трябва да се разбира с никого, да е като старшината, да казва "няма", а в склада да има."

Въщност приказката за стария фелдфебел е малко по-иначе. Отива при него едно войниче с изподрани дрешки и продълнени чизми и моли да му дадат здрави. Фелдфебелт благодушно клати глава и го потупва по рамото: "Ще ти дам, бе, ще ти дам. Само че няма! И в склада няма, и ротният знае, че няма." Такава е методата на стария фатмак - за войника няма, но за началството всичко ще се намери винаги.

Ако Борисов въведе подобен метод в държавното управление, много ясно кой ще е в ролята на парциливото войниче - най-беззащитните, пенсионерите, социално слабите, пролетарите, селската и градската беднота. Или с една дума - народът. Повече от ясно е, че за богатите ще има всичко винаги. И така разслоението ще расте, разделителната пропаст ще е все по-дълбока.

Няма нищо за чудене, това е генетично заложено в дясната управленска политика. Това е нейна цел.

ДУМА

29
1

Бием Куба
с 3:0 в
Световната
лига

Стр. 24

Валутни курсове на БНБ за 13 юли

EUR 1.9558

USD 1.4069 ▲

GBP 2.2795 ▲

CHF 1.2918 ▼

Вторият кръг от Източноевропейския шампионат за „ATV Challenge Cup 2009” се провежда на пистата в местността Пискавец край Враца вчера. В надпреварата участие взеха над 50 състезатели от България, Гърция, Словения и Хърватска

Тържествено смениха караула на „Дондуков“ 2

С тържествена смяна на гвардейския представителен караул пред президентството беше отбелязана 130-годишнината от създаването на Националната гвардейска част. Церемонията започна точно в 12 часа на обяд и въпреки дъждъа в столицата беше наблюдавана от десетки граждани, сред които френски и испански туристи. По думите на полк. Боян Ставрев от Националната гвардейска част подобна тържествена смяна се извършва на всички национални празници. Той отбеляза, че условията за всеки кандидат за гвардеец са да е психически и физически здрав, с височина 178-182 см, без татуировки и белези и да е мотивиран да стане част от гвардейската част. Националната гвардейска част е извън численния състав на Българската армия и участва в представителни мероприятия. В нея са включени войскови единици за отдаване на военни почети и представителен духов оркестър. Националната гвардейска част има свое знаме, печат и отличителен знак. Създаването ѝ е свързано с пристигането на княз Александър Първи Батенберг в София. На 12 юли 1879 г. новосформираната софийска конна сотня с командир поручик Александър Молосов посреща на Враждебна князя и го екскуртира, като изпълнява служба на почетна стража.

Пред сградата на администрацията на президента се състои тържествена смяна на гвардейския представителен караул по повод 130 години от създаването на гвардейската част у нас

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Бойко Борисов ще отзовава избранник

ГЕРБ намалява броя на парламентарните комисии, дава контролни функции на опозицията

В пет часа събирам преди първото заседание своите депутати. Ще им кажа как да не гласуват с чужди карти, ще настоявам да се възведе новата електронна система, заяви лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов пред БНР.

Още в понеделник ще разговаря и ще видя какви са възможностите за отзоваване за един от депутатите си. Не съм съгласен с него с целото ми уважение към него, каза той, без да уточнява за кого става дума. Ще направим всичко възможно с останалите ПГ да бъдат съкратени парламентарните комисии на ниво 17-18. Освен това и няколко години поред говорех, че е добре комисията за СРС, за контрола на контрола на ДАНС, по еврофондовете да бъде да-

ден на ротационен принцип и да се ръководи от опозицията, каза още лидерът на ГЕРБ. Хората очакват открито и честно управление, очакват промяна, единственият начин това да се случи е да дадеш на опозицията контролни функции. На въпрос на водещия има ли опозиция Борисов отговори, че ДПС е реализира резултат с 200 хил. гласа над очакваното, а БСП не бивало да бъде подценявана като опозиция. Те бързо ще решат партийните си проблеми, има имена там, които знаят как се прави това, подчертка Борисов. Нямам навика да се бъркам в работата на другите партии. Той каза, че 10-ина години българите гласували за човек и партия, която познават с добрите и

лошите страни. Моята политика и тактика е била, когато съвърша нещо, да го поднасям на обществото, каза още Борисов. Според него новият ръководител на парламента ще е жена, защото обществото е длъжник на българската жена от десетилетия.

За нас не е морално след изборите да се назначават посланици, нямам нищо против самите личности, но вотът на народа го има, заяви той.

Не трябва министърът на финансите да бъде обичан от другите министри. Той държи портфейла и в него трябва да има и за баскетбол, и за волейбол, и за футбол, изрази се метафорично лидерът на ГЕРБ, като уточни, че го е казал на Симеон Дянков.

Костов се обяви срещу депутатските привилегии

Против парламентарните привилегии за шефовете на комисии се обяви вчера един от лидерите на Синята коалиция, Иван Костов. Председателите на парламентарните комисии не трябва да имат персонални коли и шофьори, ако им трябва да им се осигури за момента, каза бившият премиер пред БНР.

Той прогнозира, че вероятно до края на юли ще имаме правителство и допълни, че сините били почти готови за новото правителство. Щяло да има двама съпредседатели на ПГ на Синята коалиция, един

от ДСБ и един от СДС, уточни той. Той посочи още, че трябва да се преустанови законово и гласуването в чужбина. Костов приема идеята на ГЕРБ председателят на НС да си избере съпредседателите. Най-важното е новото правителство да има антикризисна програма, защото досега само се говори, без да се дебатира и да са ясни приоритетите на такава програма. Повечето от антикризисните мерки са сурови, непопулярни от тях не можеш да станеш медиен герой, изрази вижданията си Костов, който обяви, че два пъти извеждал страната от криза.

НДСВ свиква форум през септември

Конгресът на НДСВ е предвиден за септември. Трябва да установим на какви други фактори, освен на собствените ни грешки, се дължи слабият ни изборен резултат. Това ще стане при срещи с наши симпатизанти по места. Това заявя в предаването „Неделя 150“ по БНР зам.-председателят на НДСВ Милен Велчев. Според него не е голяма разликата да си опозиция в парламента и да имаш активна опозиционна позиция извън него. Ние ще продължим да водим политику, която сме водили досега. Тя предполага икономическа стабилност, повече свобода за предприемачите и всички хора в страната. Трябва да рестартираме бизнес активността в страната, защото бизнесът е в тежко състояние. Според Велчев досегашното правителство било виновно за тежкото състояние на родния бизнес.

Две пълни шестици по математика в УНСС

Пълните шестици на единния приемен изпит по математика в УНСС са 2 (0,08%), съобщиха вчера от прецентъра на учебното заведение. Приемният изпит по математика се състои преди два дни. Шестици от 5,50 до 5,99 имат 299 кандидат-студенти (12,40%), от 4,50 до 5,49 - 612 (25,38%), от 3,50 до 4,49 - 591 (24,51%), от 3,00 до 3,49 - 304 (12,61%), двойките са 598 (24,80%). Оценките са обявени в сайта на УНСС, на листинги, разлепени в сградата на университета, и чрез SMS до кандидат-студентите, пожелали това. Вчера се проведоха приемните изпити по пет чужди езика - английски, немски, френски, испански и руски, на които се явиха общо 2079 кандидат-студенти. Следващият приемен изпит в УНСС е по български език и литература на 14 юли.

СДС изключва членове след изборите

СДС-Карлово е изключило трима свои членове - бившият кмет на община д-р Емил Кабаиванов, Маргарита Генева и Чудомир Нетов. Това каза вчера Генчо Даков, общински председател на СДС-Карлово. Той обясни, че промените в ръководството са направени по член от устава на партията, в който се посочва, че изключване състава при умишлени и увреждащи организации действа.

Това и лошите резултати са основанията, поради които ние предприхеме тези сериозни, непопулярни мерки, но трябва да ги предприемем, за да може да очакваме по-добри резултати в следващите избори, коментира Даков. Той отказа да даде повече подробности за конкретните мотиви за изключване на членове на партията, като посочи, че това са вътрешнопартийни въпроси.

Народно събрание

Новоизбраното 41-во народно събрание ще проведе първото си заседание на 14 юли 2009 г. от

10.00 часа. Събрането се свиква с указ на президент Георги Първанов на основание чл.75 от Конституцията на Република България. Съгласно конституцията (чл.76) първото заседание на Народното събрание ще бъде отворено от най-възрастният присъстващ народен представител. На първото заседание народните представители полагат следната клетва: "Заклевам се в името на Република България да спазвам конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на народа. Заклех се." На същото заседание на Народното събрание се избират председател и заместник-председатели на парламента.

Министерски съвет

По повод 130-годишнината от създаването на Министерството на правосъдието министър Миглена Тачева ще награди държавници, увърдени юристи, представители на неправителствени организации, дългогодишни служители на министерството и журналисти, които са работили за утвърждаване силата на правото и върховенството на закона. Това съобщиха от Министерството на правосъдието. Церемонията ще се състои във фоайето на Министерство на правосъдието. На 5 юли 1879 година с указ на княз Александър Батенберг е формиран първият след Освобождението Министерски съвет на България, начело с Тодор Бурмов. Съгласно Търновската конституция правителството в Княжество България се състои от шестима министри, сред които и Димитър Греков - първият министър на правосъдието.

Уволниха двама директори на „Мини Марица изток“

Иван Марков и Гочо Христов, досегашни изпълнителни директори на "Мини Марица изток" ЕАД, бяха освободени заради злоупотреби с решение на Съвета на директорите на "Български енергien холдинг" ЕАД, съобщиха за БГНЕС от енергийния холдинг. Решението бе взето въз основа изводите от доклад на комисия от експерти на БЕХ ЕАД, назначена преди повече от два месеца от Съвета на директорите на БЕХ ЕАД с цел извършване на финансов одит на "Мини Марица изток" ЕАД. Заключенията на доклада, получени вследствие на извършения одит, показват допуснати от оперативното ръководство на "Мини Марица изток" ЕАД сериозни злоупотреби и нарушения на финансова дисциплина, липса на контрол при планиране и изразходване на финансови средства на дружеството, както и липса на контрол при провеждане и финализиране на процедури по ЗОП за доставки на активи и услуги. Печалбата на "Мини Марица изток" ЕАД е силно занижена и голяма част от направените разходи не отговарят на основните цели и приоритети на дружеството - увеличаване на производството и създаване на добавена стойност.

За нов член на Съвета на директорите на "Мини Марица изток" ЕАД бе избран сегашният финансов директор на ТЕЦ "Марица изток 2" ЕАД Тодор Тодоров. Взето е решение да се назначи вътрешен финансов одит в НЕК ЕАД, който трябва да приключи до 31 август т.г. и да представи доклад с анализ на фактическото финансово състояние на НЕК ЕАД, и да предложи оптимизиране на разходите. Прекратява се извършването на сделки за разпореждане с дълготрайни материални активи на дружествата, склучването на договори за кредит, заем, залог и/или ипотека, освен в изключително важни случаи, или договори с европейски институции.

Лявото крило в БСП иска извънреден конгрес

Следващото управление ще е дясно и авторитарно, категоричен беше Янаки Стоилов

Лявото крило в БСП иска свикването на извънреден конгрес на партията с нови делегати, който да избере ново ръководство на БСП. Това обяви пред медиите вчера лидерът на Обединението на леви социалисти в БСП Янаки Стоилов по време на национална конференция на левицата в партията на тема "България след изборите". Членовете и структурите на Лявото крило гласуват недоверие на настоящото ръководство на БСП не само заради изборната загуба, но и заради неговата политика, посочи Стоилов. Според него следващият конгрес на БСП трябва да бъде подгответ не от сегашното Изпълнително бюро, а от комисия, в която да се включат представители на сегашното ръководство и на всички среди и тенденции в партията, за да не бъде по думите му конгресът апаратен, каквито са били последните форуми. Стоилов прогнозира, че настоящото Изпълнително бюро най-вероятно ще получи вот на доверие от Националния съвет, като се имало предвид политическата безkritичност на висшия представителен орган. Сега са необходими решителни, но не прибързани действия и не снушаване, докато премине недоволството от загубата, заяви Стоилов. По думите му без радикални действия БСП може да сподели съдбата на СДС и да стигне жалкото състояние на дясната партия на прехода. Той беше категоричен, че не трябва да има прибързани действия. Мнозина от ръководството са готови да дочекат провал на Борисов, както стана с царя, а после те отново в някаква неясна

СНИМКА: БЛАГОВЕСТИ ЦВЕТКОВА

Представители на Лявото крило в БСП обсъдиха изборната загуба на БСП и мерките да се върви към нова политика

коалиция да се появят във владата, каза лидерът на левите в БСП. Попитан дали се чувства готов да стане председател на БСП, Стоилов каза, че преди години е сметнал, че не е времето за такава негова

роля. Сега смятам, че имам и опит, и способности, но мотивът ми не е личен, защото днес не поставяме въпроса кой да ръководи БСП - дали сегашният или нов председател, а че е необходимо ръководство, което да промени досегашния курс, допълни Стоилов. Според него начало на партията е дясно социаллиберално крило, което било причина и за изборната загуба. Сред други причини той посочи нетърпимостта към злоупотребите на ДПС, клеймата на корупция, както и формиранието на листите на БСП, в които е имало спорни личности. Мнозинството от българските граждани дали подкрепа за ГЕРБ като най-сигурния начин да отстранят БСП от власт, за да не им докара ДПС. Следващото управление на страната ще бъде не само дясно, но и авторитарно, каза Стоилов.

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ:

Промяната ще настъпи с ново ръководство

Ниските нива не могат да възпроизведат нищо различно, защото целият апарат е капсулован, но недоволството се проявява и сред делегатите на конгреса. Това каза вчера Красимир Премянов, лидер на Федерация "Открит форум". Ако успеем да се преобrim на конгреса за точка за избор на ново ръководство, промяната ще настъпи, допълни той. По думите му само с промяната отгоре може да стане промяната долу. Според Красимир Премянов трябва да се изпревари традиционният празник на БСП на Бузлуджа, тъй като ръководството на партията разчита на емоцията там.

За ДПС партньорството с левицата продължавало

Ние сме били многократно в опозиция, така че това не ни плаши. Извън клишето "конструктивна опозиция" ние знаем какво да правим, каза Хасан Адемов, депутат от ДПС пред БНР.

Според него е изключително важно да продължат да си сътрудничат с БСП. Нашето партньорство ще продължи и когато сме в опозиция, подчертава не-колократно Адемов. Той беше категоричен, че с постигнатия успех на изборите ДПС доказва, че отговаря на искаанията на избирателите си. По отношение на антикризисната програма на бъдещото правителство, тя трябва да бъде обсъдена в Народното събрание. Според него е ясно, че ще се вземат непопулярни мерки, но те не могат да успеят, ако нямат подкрепа от всички партии. По думите му е много важно да се внимава как публични разходи в бюджета не трябва да се орязват и според него, категорично това са социалните разходи.

Ще бъдем една разумна и конструктивна опозиция, най-вече че се отнася за въпросите, засягащи социалната сфера. Следващата седмица ще има заседание на Националния съвет на БСП. Ще предложим да свикаме конгрес на БСП на 18 септември. Това заяви говорителят на БСП Корнелия Нинова. Във вторник ще изльчим представител на парламентарната група на БСП. Изказванията на г-н Доган в предизборната кампания категорично отляха гласове от нас. Иначе между нас и ДПС предстоят разговори за цялостното ни политическо поведение в парламента. Най-вероятно БСП ще има зам.-председател на парламента, прогнозира Нинова.

ЛУКОЙЛ

**ЗАРЕЖДАЙ БЕЗПЛАТНО,
БЕЗ ЛИМИТ!**
от 8 ЮНИ до 8 СЕПТЕМВРИ
на бензиностанции ЛУКОЙЛ

**ТРИ ХИЛЯДИ
БЕЗПЛАТНИ
ЗАРЕЖДАНИЯ**

**33 000
КАРТИ ЗА
ЗАРЕЖДАНЕ СЪС
7 СТОТИНКИ
ОТСЪТВА**

**30 000 ПЪТНИ
КАРТИ НА
БЪЛГАРИЯ**

Участвай в играта „Зареждай бесплатно!“
Как?
Зареди поне 20 ЛИТРА ГОРIVO и преди да платиш, избери талон и провери за щастливото число!
Ако си един от трите хиляди щастливци с НОМЕР 333333, получаваш ЦЯЛОТО ЗАРЕДЕНО ОТ ТЕБ ГОРIVO БЕЗПЛАТНО!
И още - провери номера на талона на www.lukoil.bg за някоя от 33 000 карти за зареждане със седем стотинки отстъпка при плащане в брой или вземи веднага някоя от 30 000 - пътни карти на България.
от 8 ЮНИ до 8 СЕПТЕМВРИ на бензиностанции ЛУКОЙЛ

Разкриха нарушения за 8 млн. лева в МО

Бившият началник на „Военни клубове и информация“ отрича да има злоупотреби

Доклад за нарушения на стойност над 8 милиона лева са получили Министерството на отбраната и Софийска градска прокуратура в края на миналата седмица, предаде БНР вчера. Докладът е резултат от финансова инспекция на Изпълнителна агенция „Социални дейности на Министерство на отбраната“ като правоприемник на дейността на ИА „Военни клубове и информация“ за периода 2006-2008 година. Документът е изготвен от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) Гинка Драганиска.

От становищата на дължностните лица и заклю-

ченията към доклада става ясно, че над 250 са съставените актове за нарушения, които възлизат на стойност над 8 милиона лева. Докладът е от 9 юли 2009 г. и е предаден на Министерство на отбраната и на Софийска градска прокуратура.

Докладът обхваща - ремонти на военни клубове, строителството на „военния НДК“ на бул. „Скобелев“ 23, дейността на военните културни институти и др. Проверката е възложена след отстраняването на шефа на „Военни клубове и информация“ Стоян Стоянов през февруари тази година.

Стоянов, който от 1999 г. до 2008 г. беше несменяем

шef на изпълнителна агенция „Военни клубове и информация“, е разследван за недостъпности при обществени поръчки и около изграждането на военния комплекс на бул. „Скобелев“ в столицата, известен като военноморски НДК. Досъдебното производство бе образувано в началото на годината по ревизионен доклад за агенцията, поръчан от министър Николай Цонев. Стоянов, популярен с прякора си Стутси, придоби известност преди близо три години, когато се разбра, че притежава колекционерско „Ламборгини“ (Lamborghini Countach) на стойност 2 млн. евро. В декларацията си пред Сметната палата той обясни,

че е придобил луксозния автомобил, като го е заменил за предишната си кола „Ферари“.

В специално изявление вчера обаче Стоянов отрече категорично обвиненията в злоупотреби срещу него. Това е лична война на министър Цонев срещу мен, която де факто започна преди 1 г. И до ден-днешен нямам логично обяснение за причините, предизвикали това отношение, твърди той. Аз не съм притеснен, че от поредния изфабрикуван доклад ще излезе нещо ново. Тези обвинения през пролетта вече са проверявани обстойно от Военна прокуратура и нищо не бе потвърдено. Прекратено бе досъдебното производство срещу мен и на тази основа ми бе върнат допускът до класифицирана информация, казва още Стоянов.

Поройните дъждове засегнаха половината страна

Излелият се проливен дъжд през почивните дни предизвика поражения на много места в страната. От 36 до 93 литра дъжд на квадратен метър бяха отчетени в Централна Северна България. Спасителните екипи на Министерството на извънредните ситуации работиха през целия уикенд в засегнатите от пороите райони на страната. Падналите поройни дъждове, придружени на места с градушка, гръмотевични бури и силен вятър, наводниха частни и обществени сгради. Нанесени бяха сериозни щети на инфраструктурни обекти, на много места сериозно е пострада селскостопанската реколта.

Най-засегнати от интензивните валежи бяха областите Смолян, Пловдив, Стара Загора, Плевен, Разград, Монтана, София, Бургас и др. В Смолянско реките са повишили нивото си, има опасност и от активизиране на свлачища. В четири населени места в община Баните и вчера продължиха да работят екипи от общината със специализирана техника за възстановяване на щетите от вчерашния ураганен вятър и пороен дъжд, тъй като има прекъснати пътни връзки. Кметът на на Баните Райчо Даналиов съобщи, че на 100% е унищожена земеделската продукция в селата Загражден, Глогино, Давидко-

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

В София дъждът не успя да попречи на ремонтните работи в събота и неделя

ОБЯВА ЗА ОТКРИВАНЕ
НА ПРОЦЕДУРА ЗА
ОПРЕДЕЛЕНИЕ
НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

На основание чл. 1, ал. 1 и чл. 7 от Постановление № 55 на МС от 12 март 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициент на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз,
ДИЕМА 2004 ЕООД

със седалище в с. Върбешница, ул. „1 май“ № 3 и адрес на управление: с. Върбешница, ул. „1 май“ № 3, тел.: 0896004548, факс: 091097171, e-mail: diema_dinkov@abv.bg, лице за контакт: Димко Валериев Динков, на длъжност управител, тел.: 0896004548, в качеството си на бенефициент по Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG 2006/018-164.05.01/ESC/G/CSG-3-157, обявява процедура за определяне на изпълнител - Открыт избор с обект: Доставка на машини за обработка на скални материали, както следва:

1. Мостова отрезна машина (Мостова фреза) - 1 бр.;
2. Напречно-обрезна машина - 1 бр.;
3. Профилна фреза - 1 бр.

Пояснителният документ и документацията за провежданата процедура могат да се получат на адрес: с. Върбешница ул. „1 май“ № 3, всеки работен ден от 9.00 ч. до 17.30 ч.

Оферти се подават на адрес: с. Върбешница „1 май“ № 3, до 16.00 ч. на 28.07.2009 г.

УТРЕ ИЗБИРАТ ДВАМА НОВИ СЪДИИ В КС

Във вторник на общо събрание на съдии от Върховния касационен съд и Върховния административен съд на Република България ще бъдат избрани двама съдии в Конституционния съд от квотата на съдебната власт. Това съобщиха от ВКС. В началото на октомври изтичат 9-годишните мандати на Румен Янков и Людмил Нейков.

МАРШРУТКА СЕ Е ПРЕОБЪРНА В ЖК „ДРУЖБА“

Маршрутка се обърна в столичния квартал „Дружба“ около 13.00 часа вчера. Инцидентът е станал пред блок 115 в жилищния комплекс, съобщиха от МВР. Сигналът в полицията е подаден от хора, станали свидетели на катастрофа. Маршрутното такси се е преобрънало, след като е било засечено от лек автомобил и водачът е загубил контрол над превозното средство. Според първоначалната информация маршрутката е била празна и е пострадал само шофьорът.

КУЧЕ НАХАПА 76-ГОДИШНА ЖЕНА

76-годишна жена бе нахапана от куче в кв. „Горна баня“ вчера. Ухапванията са по десния крак, под коляното, съобщиха от пресцентъра на „Пирогов“. След операция Р. Б. е приета на лечение в Трета травматология.

ПОЧВА ДЕЛОТО СРЕЩУ АНЕЛИЯ ЦВЕТКОВА

В петък е първото заседание по делото срещу бившия председател на административния съд във Варна Анелия Цветкова, съобщиха от съда. Точно преди година, на 17 юли, при операция на служители от Държавната агенция „Национална сигурност“ и Софийската градска прокуратура, тя беше задържана в момент на получаване на 10 000 лв., които според подадя сигнал в ДАНС, били за подкуп. Три дни по-късно, срещу 20 000 лева парична гаранция, Софийският градски съд (СГС) я пусна от ареста. Още тогава стана ясно, че Стефан Стефанов, с когото тя имала връзка, е този, който ѝ е предал парите. Според адвокатите на Цветкова Стефанов ѝ е зъвял 63 пъти и изплатил 25 едесмеса, в които настоявал срещата да бъде именно в ресторант, в който е проведена акцията, и в точно определен час. Защитата е на мнение, че мотивите за акцията срещу Цветкова били лични.

Пак оперираха простреляния полицай

Още една операция бе направена вчера на полицай Любомир Митов, който беше прострелян в петък, съобщи начальникът на Военно-медицинска академия Бригаден генерал Стоян Тонев, цитиран от БГНЕС. Оперираните бяха панкреасът и жълчката. Пациентът е със стабилни жизнени показатели, но състоянието му е все още критично. Да се надяваме, че тази операция ще е последната, каза ген. Тонев. Полицая пострада сериозно след гонитба и престрелка с бандити край гара Бов, Софийско. Престъпниците обрали дома на местния бизнесмен Красимир Иванов - Американца и ограбиха с джипа на семейството. Униформените се натъкнали на джипа „Линксън“, който се движел из близките улици, и започнаха гонитбата. На един по-остър завой, джипът свил рязко в опита си да избегне преследващите го полици, но катастрофирал. Любомир Митов и колегата му Александър Димитров се приближили и в този момент от джипа проехтели изстрели и Митов паднал ранен.

МАЛКА ОБЯВА

Кинезитерапевтика - лични, класически масажи след 17 часа 0886 83 29 33

Намалява производството на лекарства

АИДА ОВАНЕС

Производството на лекарствени вещества и продукти у нас е намаляла с 11.2% през май. Това съобщи Националният статистически институт (НСИ). За месеца има леко повишение на индекса на търговия на дребно с фармацевтични и медицински стоки, козметика и тоалетни принадлежности, като според експерти се дължи най-вече на повишената покупка на ляпна козметика.

Европейците чакат повече от 7 месеца за евтини лекарства. Това показват данните от изследване, основано на група лекарства, чийто патент е паднал в периода 2000-2007 г. Европейската комисия за конкуренцията във фармацевтичния сектор съобщава, че навлизането на генерични лекарства в Европа се забавя - в 17 държави членки на ЕС са чакали по-евтините генерични лекарства повече от седем месеца след изтичане патента на оригинална, което им е струвало 20% повече разходи. Забавянето на гене-

ричните версии на медикаментите е от значение, защото две години след влизането си на пазара те струват средно с 40% по-малко в сравнение с оригиналните, се отбелязва в съобщението на Еврокомисията до медиите. Проучването е показвало още, че компаниите-производители на оригинални медикаменти използват различни инструменти, за да удължат търговския живот на своите продукти и съответно да отложат навлизането на генеричните им версии.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Европейската комисия за конкуренцията във фармацевтичния сектор съобщава, че навлизането на генерични лекарства в Европа се забавя - в 17 държави членки на ЕС са чакали по-евтините генерични лекарства повече от седем месеца след изтичане патента на оригинална, което им е струвало 20% повече разходи. Забавянето на гене-

ричните версии на медикаментите е от значение, защото две години след влизането си на пазара те струват средно с 40% по-малко в сравнение с оригиналните, се отбелязва в съобщението на Еврокомисията до медиите. Проучването е показвало още, че компаниите-производители на оригинални медикаменти използват различни инструменти, за да удължат търговския живот на своите продукти и съответно да отложат навлизането на генеричните им версии.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Момиче в хартиена рокля приканващо кандидат-студенти и родители във вътрешния двор на СУ "Св. Климент Охридски" да "съблекат порока" на тютюнопушенето, късайки парче от роклята. На всяко листче, защото на роклята, имаше част от една история с неочакван край. Инициативата "Съблечи порока, дишай красиво!" бе част от едногодишната кампания на фондация "Зеленоград" против тютюнопушенето "Културата да дишаш", започната през ноември 2008 г.

но лечение. Европа започва да се отказва от принципа парите вървят след пациента. Има пациенти, които не са за болниците, каза още д-р Тодорова и припомни, че 372 млн. лева са дълговете на болниците, "а обяснението им е, че това, което получават от здравната каса, е по-малко от разходите за лечение на пациентите. От

наша гледна точка всяка болница си има принципал", каза д-р Тодорова и припомни, че "касата заплаща за дейност. Когато тези пари се ползват за ремонти и за купуване на апаратура - ясно е, че няма да стигнат". Когато един кмет иска да има болница, трябва да знае как да я управлява. Не мога да твърдя, че по клиничните

пътеки се плаща колкото струва дейността. Реално ценообразуване в България няма.

Приходната част на бюджета на касата е стабилна. Към март бяха събрани само 40%, а в края на юни - 92% от здравните вноски. Държавата забави вносните за пенсионери, деца, учещи и военнослужещи. Ако следващите 6

месеца икономиката търпи спад, логично е да влязат по-малко пари. Касата бе първата институция, която сигнализира, че сме притеснени с бюджета за изпълнение на лекарствен списък.

"С лекарския и зъболекарския съюз сме се разбрали, че на този етап на преговори за новия Рамков договор за 2010 г. за пари няма да говорим. Ще чуем финансовото и здравното министерство, за да чуем какви ще са параметрите", каза д-р Тодорова. Според информационната система на НЗОК само за първото тримесечие 14 хил. души са били повече от два

ОЩЕ ПО ТЕМАТА

Кой има право на месечни социални помощи

Гражданите вече може да подават молби за енергийно подпомагане за есенно-зимния сезон 2009-2010 г., като крайният срок за това е 31 октомври т.г., както вече писа ДУМА. Важно е да се знае, че при определяне правото на целеви помощи за отопление размерът на пенсийте ще се намалява с коефициент 1,104. По този начин се очаква юлското увеличение на пенсийте да не се отрази върху доходите на кандидатите.

Право на помощта имат хората, чийто средномесечен доход за предходните шест месеца преди месеца на подаване на молбата-декларация е по-нисък от диференциирания минимален доход за отопление и отговарят на условията на чл. 10 и 11 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане. Ето някои от условията, на които трябва да отговарят кандидатите за социални помощи: обитаваното от тях собствено жилище е единствено и да не е по-голямо от едностайно за едно лице, двустайно за дву- и тричленно семейство, трристайно за четиричленно семейство и четиристайно за петчленно и по-голямо семейство. За всяко съжителстващо лице - една стая. Тези условия не се отнасят за обитателите на собствено жилище, когато е единствено и в което живее лице с трайно намалена работоспособност 50% или над 50% или тежко болен член на семейството, както и когато жилището не е източник на допълнителни доходи. Не може да притежават движими и недвижими собствености, които може да бъде източник на доходи, с изключение на вещите, които служат за обичайно потребление на лицето или семейство

вото. Важно е също така да нямат сключен договор за предоставяне на собственост срещу задължение за издръжка и/или гледане (това изискване не се прилага в случаите, когато поелите задължения за издръжка и/или гледане са участни се, безработни, в нетрудоспособна възраст или хора с увреждания). Не може и да са прехвърляли жилищен или вилен имот и/или идеални части от тях срещу заплащане през последните 5 години или да са прехвърляли чрез договор за дарение собствеността върху жилищен или вилен имот и/или идеални части от тях през последните 5 години.

Право на помощ нямат лицата, пътували зад граница на собствени разноски през последните 12 месеца, с изключение на случаите за лечение на заболяване или във връзка със смърт на член на семейството.

Кандидатите за помощи не може да имат регистрация като еднолични търговци и да са собственици на капитала на търговско дружество. Не може да имат вземания, влогове, дялови участия и ценни книжа, чиято обща стойност за отделното лице или за всеки един от членовете на семейството да надхвърля 500 лв., с изключение на бонове или акции от масовата приватизация.

Безработните кандидати за помощи трябва да са регистрирани в бюрото по труда най-малко 9 месеца преди подаване на молбата за социална помощ и да не са отказвали предлаганата им работа и включването им в курсове за квалификация и преквалификация, организирани от бюрото по труда.

14 хил. души само за 3 месеца са лежали по 2 и по 3 пъти в лечебница, казва д-р Румяна Тодорова

пъти в болница. Едната група са били два пъти, други - три пъти, третата - повече от три пъти. "Тези пациенти почти са живели това тримесечие в болниците", коментира директорката на касата. Тя казва, че 58% от бюджета на касата отива в болниците. Над 80% от преиналиите са спешни. "За да се докара един пациент до спешност, означава, че в извънболничната нищо не му е направено или той не е ходил. Оттук е въпросът защо българинът не се грижи за свое здраве? Защо е толкова нисък процентът на профилактичните прегледи?", коментира д-р Тодорова.

ВЪЗПОМЕНАНИЕ
На 13 юли се навършват 6 месеца от внезапната смърт на

**О.З. ПОЛК.
АСЕН
ГЕОРГИЕВ
ИЛИЕВ**

Отдал живота си в борба за свобода и справедливост - партизанин в отряд „Христо Кърпачев“, той запази личното си достойнство през целия си живот.

Дълбок поклон пред светлата му памет!
От семейството, роднини, групари

Турция свали бариерата пред „Набуко“

Пет страни по проекта подписват днес в Анкара транзитните споразумения за газопровода

Турция ще има достъп до европейски газ според споразумението за газопровода „Набуко“ и се отказва от искането си да купува 15 процента от сировината, което беше основна пречка за финансирането на сделката, заяви министърът на енергетиката на Турция Танер Ильдъз, цитиран от Ройтерс, предаде БТА. Газопроводът, свързващ Турция с основен газов център в Австрия, ще бъде построен така, че сировината ще може да пътува в посока запад-изток, както и изток-запад, което е планирано, за да позволи на Турция този достъп, каза Ильдъз. Той каза обаче, че Турция ще има право да взима

дял от 15 млрд. куб.м газ или половината от общо 31 млрд. куб.м газ, които ще преминават през този газопровод. Министърът не уточни на какъв процент Турция ще има право.

Транзитните споразумения за подкрепления от ЕС и САЩ газопровод „Набуко“ ще бъдат подписани днес в Анкара от Турция, България, Румъния, Унгария и Австрия. Германия е също партньор в проекта. Споразумението по „Набуко“ предвижда доставки на природен газ от Каспийския басейн за Европа, заобикаляйки Русия. Документът ще положи законодателната база и условията за прокарване на газопровода

през Турция, България, Румъния, Унгария и Австрия.

От българска страна споразумението ще бъде подписано от премиера Сергей Станишев. Специалният пратеник на САЩ по енергийните въпроси в Евразия Ричард Морнингстар, председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу и еврокомисарят по енергетиката Андерс Пиебалг ще присъстват на подписването.

Проектът „Набуко“ предвижда да бъде изграден газопровод за транспортиране на природен газ от Централна Азия към ЕС през Турция и Югоизточна Европа. Обемът на пренасяния газ се предвижда да достигне постепенно

до 31 млрд. куб.м годишно. Газопроводът се очаква с нетърпение от европейците, за да се намали зависимостта им от руския газ, но все още има проблеми, които затрудняват неговото реализиране, посочва агенция Франс прес. Очаква се „Набуко“ да влезе в действие през 2014 г. Стойността му се оценява на 7,9 млрд. евро. Но с глобалната финансова криза намирането на средства за толкова амбициозен проект остава трудна задача, сочат специалисти, цитирани от АФП. Ако парите бъдат намерени, макар и с малко закъсление, ще остане да се реши най-големият проблем - захранването с газ на тръбопровода с

дължина 3300 км, отбележва Неджет Памир, турски специалист по енергийните въпроси.

Проектът „Набуко“, конкуриращ с русия „Южен поток“, изпитва затруднения заради липсата на доставчици. В края на юни турските медии съобщиха, че подписването на споразумението може да бъде отложено поради нерешените проблеми около намирането на нужните количества газ. Ресурсите на Азербайджан са недостатъчни за възможностите на тръбопровода, Казахстан и Туркменистан предпочитат да продават газ на Русия, а на Иран са наложени международни санкции.

Ставаме свидетели на „банков туризъм“

Високите лихви по депозитите създават в обществото нагласа за „банков туризъм“, за краткосрочност в отношенията „клиент-банка“ и допълнителна тежест върху фирмите по линия на кредитирането, заяви в интервю за БТА председателят на Управителния съвет и изпълнителен директор на ПроКредит Банк България Петър Славов.

Клиентите не трябва да се подвеждат по еуфорията от високите лихвени проценти по депозитите. Инди-

видуалното предоваряне на лихвата по депозита автоматично лишава вложението от гаранцията по линия на Държавния фонд, е неговото мнение. Ако престане надпреварата с промоции за високи лихви по депозитите ще е добре.

Държавата трябва да създаде стимули за развитие на бизнеса и запазване на заетостта, отбелая банкерът. Валутният борд е много хубаво лекарство и влизането в еврозоната ще е логичният му завършек, заяви Славов. Според него

нещата до голяма степен зависят от ЕС и от това, доколко ще можем да изпълним критериите за влизане в еврозоната. Примането ни ще даде допълнително сподействие на стопанските субекти, посочи той. Не смятам, че ще има рязко покачване на цените при влизане в еврозоната, каза в отговор на въпрос той. До голяма степен инфлацията зависи от платежоспособността. Няма причина да очакваме ефект и върху спестяванията, заяви Славов.

Кметът на община Тетевен Николай Павлов направи първа копка на обект по проект на ПУДОСС в с. Гложене. Община Тетевен започна подмяна на 1200 м водопровод и изграждане на сградни отклонения

УЧАСТВАЙТЕ В ТОМБОЛАТА НА ДУМА

ВЪПРОС: Изразът „Разделяй и владей“ е формулиран от:

1. египтяните
2. спартанците
3. римляните

ТОМБОЛА С SMS

номер
1915

СПЕЧЕЛИ!

1 лв.
без ДДС

седмична награда
ПЪТНИЧЕСКА ЧАНТА

голямата награда ЕКСКУРЗИЯ В ЧУЖБИНА

ДУМА

За участие в томболата изплатете **SMS** на кратък номер **1914** за всички мобилни оператори. Напишете **DUMA** и добавете цифрата на отговора, който сте избрали за верен. Изплатете съобщението. С SMS ще получите потвърждение, че съобщението е прието. Отговорилите вярно на въпроса играят за **седмична награда ПЪТНИЧЕСКА ЧАНТА** и **голямата награда ЕКСКУРЗИЯ В ЧУЖБИНА**, която се тегли на всеки три месеца. ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕХ!

През изминалата седмица 30 от участниците в ТОМБОЛА НА ДУМА са дали верен отговор на въпроса (отговорът е Тунис). Тричленно жури от екипа на вестника изтегли печелившия номер. НИКОЛАЙ ФЕРДИНАНДОВ ТАСЕВ от София ще получи ПЪТНИЧЕСКА ЧАНТА.

Домати и картофи посъпват на едро

Цените на едро на хранителните стоки през изминалата седмица леко са се повишили, съобщиха от Държавната комисия по стоковите борси и търгищата. Индексът на търгищните цени се покачи до 1,615 пункта при 1, 599 пункта преди една седмица.

Оранжерийните домати посъпнаха с 20,8 на сто и се продават средно по 1,28 лв. за кг. Картофите са с 9,6 на сто по-висока цена и се търгуват средно по 0,80 лв./кг. Цената на ябълките се повиши със 7,2 на сто до 1,63 лв. за кг. Брашно тип „500“ посъпна с три процента и се продава по 0,70 лв./кг. Яйцата повишиха цената си с 1 ст. и се продават на едро по 0,16 лв. бройката. Цената на ориза се покачи с три процента до 2,24 лв./кг. Цената на олиото на едро се повиши с 3 ст. до 1,90 лв. за литьр.

Падна цената на кайсите с до 1,51 %, оранжерийните краставици - с 4,3% за седмица и се търгуват средно по 0,90 лв./кг., зелените чушки - до 1,62 лв./кг на едро.

Спират временно спалните вагони София - Атина

Във връзка със стачка на гръцките железопътни работници през периода от днес до 25 юли временно няма да се движат директните спални вагони, които пътуват между София и Атина, включени в съставите на два междуна-

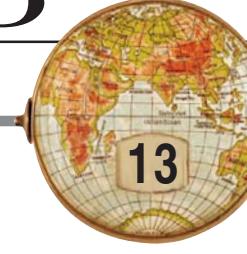
народни влака между България и Гърция, съобщиха от БДЖ. Стачката няма да засегне движението на международните влакове между София и Солун.

„Български държавни железници“ ЕАД ще

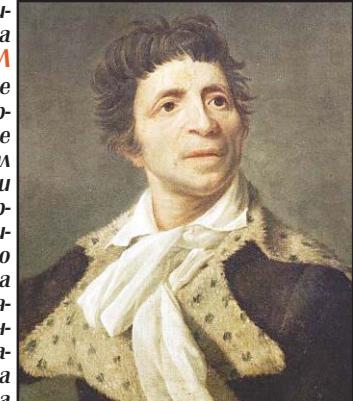
възстановят сумите на всички пътници, закупили предварително билети за пътуване със спален вагон до Атина за дати, които се включват в периода на стачните действия на гръцките железопътни работници.

СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

1793 - ръководителят на Френската революция **ЖАН-ПОЛ МАРАТ** (1743-1793) е убит от Шарлот Корде. Жан-Пол Марат е френски учен, останал в историята преди всичко със своята журналистическа и политическа дейност по време на Френската революция. Лидер на лявото крило на якобинците. Прихърничатата на монархията Шарлот Корде решава да убие Марат след смъртта на Луи XVI (1754-1793) на 21 юни и репресии срещу монархистите, предпрети от огледалите от Марат якобинци. Пристига в Париж и отива в дома на Марат под предлог, че ще му разкаже иметата на жирондистите от Каен. Убива го в банята му, докато се къпел във ваната. Преди това дълго разговаряла с него и забила кинжал в тялото му, след като той казал, че се кани да убие всички монархисти. Заловена е от приятелите на Марат, преди да успее да избяга и е предадена на революционния трибунал. Четири дни по-късно е гилотинирана по обвинение в убийство.

1837 - **кралица ВИКТОРИЯ** (1819-1901) става първия крал на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, който се настанива в Бъкингамския дворец в Лондон. Виктория е кралица на Обединеното кралство от 20 юни 1837 г. до своята смърт. Освен кралица на Обединеното кралство Великобритания и Ирландия тя е първият монарх, използвал титлата императрица на Индия. Управлението на Виктория е съврзано с териториалната експанзия на Британската империя. Викторианская ера съвпада с Индустрисмата революция, период на дълбоки обществени, икономически и технологични промени в Обединеното кралство. Виктория е и последният монарх от Хановерската династия, нейният наследник е от династията Сакс-Кобург-Гота.

1878 - подписан е **БЕРЛИНСКИЯТ ДОГОВОР**, който урежда отношенията на Балканите след Руско-турската война (1877-1878). Сърбия, Черна гора и Румъния получават пълна независимост от Османската империя. Това е заключителният документ на започната на 13 юни Берлински конгрес и е подписан от Австро-Унгария, Великобритания, Германия, Италия, Османската империя, Русия и Франция. Берлинският договор преразглежда сключението между Русия и Османската империя Санстефански предварителен договор от 3 март същата година. Някои негови клузи са променени още при Съединението на Източна Румелия с Княжество България през 1885 година. Системата, установена с договора, е напълно разрушена през 1908 г., когато България обявява независимостта си.

1930 - в Уругвай е открито **ПЪРВОТО СВЕТОВНО ПЪРВЕНСТВО ПО ФУТБОЛ**. То се провежда през периода 13 юни-30 юли 1930 г., като това е единственият случай, в който се провежда в един-единствен град - столицата на Уругвай, Монтевидео. За тази първа футболнна среща на световно ниво е построен и футболният стадион "Сентенарио". Домакините от Уругвай стават първия световен шампион по футбол, като на финала побеждават Аржентина с 4:2.

1985 - състои се **рок концерта "LIVE AID"**, организиран за борба с глада в Етиопия. Събитието е организирано от Боб Гелоф и Мишъл Ур. Основните стадиони, на които се провежда концерта, са "Чемблъ", Лондон (посетен от 82 000 души) и стадион "Джон Ф. Кенеди", Филаделфия (посетен от 99 000 души). Концертът е едно от най-масовите отразявания на събитията. Той е наблюдан директно от 1,5 милиарда души от повече от 100 страни.

2005 - в Благоевград умира **АСЕН КИСИМОВ** (1936-2005). Той е български актьор и певец, роден на 3 май 1936 г. в Пловдив. Става известен както с чудесните си роли в театъра ("Необикновен процес", "Сватбата на Фигаро", "Осъденни души", "Иванов", "Чудо"), в кино ("Понеделник сутрин", "От нищо нещо", "Бронзовата лисица") и в телевизията ("Рицарят на бялата дама", "Дядо Йоцо гледа"), така и с успокоителния си глас в радиофида ("Час на слушателя" по програма "Христо Ботев" на БНР) и с незабравимите детски песни ("Тече, всичко тече", "Къде остана детството", "Задъненето бяло", "Песен за хъвръчащи хора") и др.

Илюзорно

ИНА МИХАЙЛОВА

Изборите за 41-о НС вече са история, но вълната от предизборен популизъм не спада. Напротив - има всички изгледи от опасно заиграване с надеждите тя да се превърне в унищожително разочарование. Вчера и Бойко Борисов, и Иван Костов ни заляха с нова порция "за народа", на която би ни се искало да повярваме. И единият, и другият се надпреварваха да ни обясняват как ще спасят новите депутати така, че

парламентът да икономисва, а привилегиите на избраниците да не са толкова много, колкото досега. Казано простично - мед за душата народна.

Все хубави неща, ще

кажете - харесват се те на обикновения човечец, комуто е писнalo да дава път на лимузините с цветни лампички, да цъка след лъскавите армани на депутатите, да въздига по блъскавите им мобилки и да се чуди как да ги заговори, щото работата им е пораснала. Хубави думи, но възможно ли е да се събуднат. Досега комай няма случай на старта новите депутати да са обещавали едно, а на финала да не са приключвали с коренно различна визия. Народопсихология ли е, само-

забравяне ли е, пресядане с власт ли е - все едно как ще го наречем. Ако се позамислим, може би ще трябва да признаем, че опитите за орязване на привилегии като по правило са предизвикали отвътна реакция. С една цел - възстановяването им по друг път, от други източници. Най-често от нашия джоб.

Въпросът тук е за несеквация популизъм, на който ставаме жертва в последните 20-ина години. Въпреки горчивия опит обаче все още има хора, които отказват да загърбят фабриката за илюзии. За годините на преход така и не уляжме да се преобремени с илюзии и празните обещания. Че комунизът си е

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Зашо ли? Нека да не подозираме нищо мрачно и неприятно в тяхното минало, но не отива на бъдещите лидери на държавата да се държат по този начин. Да превърнат в политически театър пристъпите на една луда женица.

Може да се ръзъскъжда много по въпроса - защо, откакто съществува ГЕРБ, в тяхната стилистика трайно е навлязла дразнещата медиийна привичка от време на време да опицяват света, че срещу тях има заплахи. Рекордър в това отношение е Бойко Борисов, който последователно подозираше, че БСП и ДПС искат да отнемат живота му, после пък ги заподозря, че правят всичко по силите си да дадат на Сретен Йосич възможност да го очисти. В едно от своите драматични изпълнения бъдещият премиер дори се видя възнесен на небесата, откъдето съмдрост и радост щял да гледа как Цветан Цветанов и Волен Сидеров управляват България. Но това беше през далечната 2007-а. Тогава от "Атака" му бяха приятели... Ако се върнем в 2009 г. оба-

и съмлено охрана.

Холивудският привкус на информацията не бива да ни заблуждава. Заплахата е била истинска, макар че медиите бързо разкриха, че идва от психически нестабилна жена, която поред е алармирала за покушения повечето първи мъже в държавата. Най-сериозно обаче думите й бяха възприети от Цветанов и Борисов.

Холивудският привкус на информацията не бива да ни заблуждава. Заплахата е била истинска, макар че медиите бързо разкриха, че идва от психически нестабилна жена, която поред е алармирала за покушения повечето първи мъже в държавата. Най-сериозно обаче думите й бяха възприети от Цветанов и Борисов.

Ако се върнем в 2009 г. оба-

Спецэффекти

Седмица след драматичните избори на 5 юли градусът на политическото напрежение не стихва в страната. И как да затихне - на политическата сцена дебютираха толкова много нови лица, че в първия миг количественото на-трупване стресира. Видяхме Маниака, който римува бум мада фака с патлака, видяхме кандидати за министри, които дават мнение по всяка тема от обществения живот, а преди два дни чухме дори, че бъдещият вътрешен министър Цветан Цветанов бил получил заплаха за живота си. Тайнствена дама подала сигнал, че той ще бъде взрiven и съответно сега Цветанов и Борисов били със за-

чила охрана.

Холивудският привкус на информацията не бива да ни заблуждава. Заплахата е била истинска, макар че медиите бързо разкриха, че идва от психически нестабилна жена, която поред е алармирала за покушения повечето първи мъже в държавата. Най-сериозно обаче думите й бяха възприети от Цветанов и Борисов.

Холивудският привкус на информацията не бива да ни заблуждава. Заплахата е била истинска, макар че медиите бързо разкриха, че идва от психически нестабилна жена, която поред е алармирала за покушения повечето първи мъже в държавата. Най-сериозно обаче думите й бяха възприети от Цветанов и Борисов.

Ако се върнем в 2009 г. оба-

Лекар в политиката, или политик в медицината

В случая най-важен е основният Хипократов принцип: „Преди всичко не вреди”

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Докато колегите им в парламента ще решават по-глобалните здравни проблеми, лекарите и сестрите храбро посрещат предизвикателствата на всекидневието

ЕВА КОСТОВА

При това равнище на "хроничен стрес и изпепеляване около и над критичната точка", както някой определи здравния ни статус в интернет, влизането на толкова лекари в парламента поражда много въпроси. Наред с очакванията, че "интелигентни и високо квалифицирани, те ще променят всички закони за доброто на лекарите у нас", из интернет форума бродят и много не толкова лицеприятни мнения по темата: "Само новите депутати да не се хвърлят в някакви революционни реформи, че ни писна - вече не знаем като какви работим - като писари, като компютърни специалисти, или като социални работници, поради липса на изтрезвители и читава социална система в България". "Сега лекарите в България, без да са депутати, се правят на политики и затова не са лекари. И обратно, но това време свърши. Сега ще поставим всеки на мястото му". "Някой чувал ли е в Конгреса на САЩ да има лекари, а? Колкото повече лекари има на такива длъжности, толкова по-зле е състоянието на гилдията. В нормалните държави лекарите си гледат високо платената професия и не е нужно да проституират..." "Тези хора може да са добри лекари, но не знам какви законодатели в здравеопазването могат да бъдат. Май никакви - административен и управленски опит нямат, а системно ниво никой от тях дори и не подозира, че съществува. Ще се учат 4 години, ще правят поразии и накрая ще тръгнат по пътя на НДСВ - към небитието". "Тук виждам имената на хора, които са изключително безпринципни и некадърни. Една част се пробутаха покрай ГЕРБ след неуспешни опити с други, пък било и на противоположния политически спектър. Е, има тук-таме някои, дето си струват".

Наистина

защо парламентът влече

един лекар, заклел се с Хипократовата клетва? С единствената цел - да лекува

хората. Човек, учил се години наред, специализирал любима, надяваме се, област от медицината. Пак със същата презумпция - да служи на здравето. Медицината е скъпо обучение, ще ви каже всеки завършил или издържал студенти по медицина. Скъпо, дълго и съвсем не леко. Част от новоизбраните депутати лекари са учили по времето на социализма, когато обучението им се поемаше изцяло от държавата. Тя плащаше и специализацията им тук и в чужбина, развиваше центрове за научната дейност на медиците. Разбира се, сега много и от по-старото поколение доктори може да отрекат направеното, но могат да видят и разликата със сегашното положение. Което не винаги говори в полза на здравето на нацията и престижа на докторите, които имат възможност да се изявят навън или да изберат място да практикуват за повече пари. В парламента е престижно, друго си е в биографията да се отбележи този факт, да се обогати родовото дърво. За някои лекари парламентът е и повече пари, влияние и власт, които не могат да оставят равнодушен никого - дори и най-търсения доктор. Всъщност всички знаем какво е да си в парламента, дори и да не сме влизали в него. Отиването на докторите в парламента обаче

крие и рискове да „отвикнат”

съвсем от професията, да пропуснат слепденето на новостите в медицинската област, отдалечаването им от болежките на обикновения българин, разкъсването им между частния бизнес и интересите на големия парламент. Стига да ги вълнува подобна "подробност от пейзажа". И да не стане като в онази приказка: "Като знам какъв депутат съм, ме е страх да ида на лекар..."

Според д-р Хасан Адемов в последните 3-4 години в парламента влизат много доктори - в 38-ото НС например бяха 28.

Както каза специално за ДУМА д-р Адемов, по презумпция и по дефиниция се смята, че здравната реформа ще се реши по-добре, ако участват лекари. Практиката обаче показва, че това не се случва, или поне не се случва по начина, по който очакват пациентите. Реформата не се прави от лекарите, това е работа на политиците, категоричен е д-р Адемов от името на своята парламентарна група ДПС. Експертните мнения на лекарите да се съчетаят с политиката, тогава нещата трябва да се подобрят, твърди още Хасан Адемов. Медицината е наука, докато здравната реформа е политика. Това е големият проблем. "Когато един пациент се доверява на доктора за собственото си здраве, той му се доверява и като избирател. Пък и един парламент не може да бъде конструиран само от юристи или само от едно, каквото и да е, съсловие. Той трябва

да отчита нагласите на обществото

Нишо чудно, че има много лекари в парламента", смята д-р Адемов.

Д-р Желязко Христов, президент на КНСБ: "Очевидно пак се връщаме към схемата: голяма политика, много доктори, било общество. Нищо пошо, че влизат много мои колеги в парламента. Лекарите винаги са носили своята обществена и социална чувствителност - нищо, че напоследък тази чувствителност е повече либерална. Важното е депутатите лекари да са качествени, да знаят за какво отиват в парламента. Да защитават социални практики във време на криза. Иначе за тези 25 нови депутати няма да стигнат бордовете..."

Това, което обещавам през септември на всички доктори от парламента, на всички, заети със здравната наука и мениджмънт, е една среща, на която да поговорим сериозно за българското здравеопазване и неговия европейски път. Иска ми се да говорим по-експертно за

25-членното медицинско лоби се заформя в новия парламент, съобщи сайтът zdrave.net и изброя поименно гвадесет лекари, гвама зъболекари и трима ветеринари, които ще влязат в състава на 41-ото НС. В предишния парламент медиците бяха 17. В новото Народно събрание отиват настоящият здравен министър д-р Евгений Желев (Коалиция за България), с листата на ГЕРБ ще влезе д-р Лъчезар Иванов, досегашният зам.-председател на парламентарната здравна комисия д-р Нигяр Джафер от ДПС, доскорошният председател на социалната комисия д-р Хасан Адемов от ДПС, Венцислав Върбанов от Синята коалиция - възпитаник на Висшия институт по зоотехника и ветеринарна медицина в Стара Загора. Синята коалиция ще представява и Ваньо Шарков - депутат от 40-ото НС. Лекар-хирург е и министърът на околната среда Джевдем Чакъров, който бе подкрепен от бургазлии като водач на листата на ДПС. Атанас Камбитов от ГЕРБ три години е бил участъков лекар в с. Кочериново, преги да се заеме с частен бизнес. Трета в листата на ГЕРБ в Бургас за парламента се класира и съдебната лекарка д-р Галина Милева-Георгиева. Мажоритарният вот във Варна бе спечелен от д-р Красимир Петров от ГЕРБ - коремен хирург и зам.-директор на МБАЛ "Св. Анна". Лекар е и седмият в листата от Варна - Светослав Неделчев, невролог. Лекар-ветеринар е избраният от Враца Мирoslav Найденов от ГЕРБ, както и колегата му от същата партия Иван Иванов - трети в листата в Габрово. Началникът на неврологичното отделение в болницата в Балчик Светомир Михайлов също ще бъде депутат от ГЕРБ. Три лекари вкарва Ловеч в Народното събрание - Анатолий Иорданов, ортопед, Станка Шайлекова, уролог, и третият в листата на ГЕРБ в Ловеч - Михаил Николовски, който в момента ръководи първа МБАЛ в София. Коремният хирург Пламен Цеков е мажоритарният кандидат на ГЕРБ в Монтана. Той е управител на МБАЛ "Св. Николай Чудотворец" в Лом. Зъболекарката Красимира Симеонова от ГЕРБ в Пазарджик, ще трябва да замени Общинския съвет с НС. Водачът на листата на Синята коалиция в Плевен Цветан Костов е невролог и преподавател във ВМИ - Плевен. Като мажоритарен кандидат на ДПС от Силистра в НС ще влезе Митхат Табаков - 48-годишен, акушер-гинеколог с дългогодишна практика. Мажоритарната надпревара в Смолян спечели Даниела Дариткова-Проданова от ГЕРБ. Тя е завършила медицина в Санктпетербургски медицински педиатричен институт. В момента е общопрактикуващ лекар и общински съветник от ГЕРБ. Геновева Александрова от ГЕРБ също сменя лекарския кабинет с депутатска банка. Тя е лекар-офтальмолог, специализирана е в Москва и Будапеща. Ръководител е на Клиниката по очни болести в Александровска болница. За НС се класира и Джема Грозданова. Младата зъболекарка е учредител на ГЕРБ и ръководител на партията в район "Средец" в столицата. Към гилдията на общопрактикуващите лекари при надлежи Тунчер Кърджелиев, ДПС в Търговище.

България. А депутатите лекари да знаят, че дори да станат и петдесет, ако не намерят подкрепата на граждани за това, което трябва да става в България, ще събъркат. В политиката те не бива да забравят и извечния латински принцип: "Примум нон ноцер!" ("Преди всичко не вреди.")

ГЛОБУС

страници за
МЕЖДУНАРОДНА
ПОЛИТИКА

ПОНЕДЕЛНИК
13 ЮЛИ 2009

Вълнения в новата земя*

Китай търси пътя
за преодоляване
на етническото
напрежение в
Синцзян-Уйгурския
автономен район

КАЛИНА ЙОТОВА

Кръвопролитните междуетнически сблъсъци напоследък поставиха китайския град Урумчи на световната карта на горещите точки с множество жертви в сметката. Административният център на Синцзян-Уйгурския автономен район и друг път е бил повод за печална слава. По-паметливите сигурно ще си спомнят бомбените атентати в три автобусни линии в столицата през 1997 г., когато загиват 9 души, сред които три деца. Спортните фенове пък несъмнено ще цитират жестоката атака четири дни преди церемонията по откриването на Олимпийските игри през 2008 г., която изправи на нокти официален Пекин. Тогава убийството на 16 китайски офицери в северозападния град Кашгар разтърси страната и наложи преоценка на търденията, че Поднебесната империя няма сериозен проблем с тероризма в тази предимно мюсюлманска провинция.

Тюркоезичните уйгури представляват около 45% от населението на Синцзян-Уйгурския район, а на етноса хан, който е мнозинство в Китай, се падат близо 40 на сто. Районът е един от петте автономни в страната, където местните органи на самоуправление разполагат с относително голяма свобода. Синцзян е кръстопът на интереси още от древността, не само защото е разположен на Пътя на коприната. Богатата история на конфликтите, възниквали след спорове между различните етноси, не може да се разкаже накратко. Факт е, че уйгури - един от тюркските народи, обитавали Великата степ - в миналото не са били сред най-добрите приятели на китайците. Затова и днес историята на отношенията между двата народа също не е от най-лесните.

Има две версии за събитията в Урумчи отпреди седмица. Едната е на уйгури, по думите на които мирните протести са се изродили в бунтове под удара на брутална репресия. Другата е на Пекин - престъпните действия са провокация на уйгурски елементи, направявани от чужбина, където се мобилизира исламистко радикално дисидентство. Според някои информации повод за погромите са увлечения в югоизточния китайски град Шаогуан. Според други протестите били разпалени от сблъсък между уйгурски работници и етнически китайци в Шаогуан минала месец. Искрата подпалила 19-годишна работничка във фабрика за играчки, от етническата група хан, която влязла погрешка в стаята на свои колеги уйгури. Докато

СНИМКА БГНЕС

След кървавите сблъсъци публичните събирания в Урумчи, главния град на Синцзян-Уйгурския район, са забранени. По данни на Властиите броят на загиналите е 184 души - 137 жертви от етноса хан, 46 уйгури и един от етноса от хуи. Ранените надхвърлят хиляда души

разбере, че се е объркала, един от младежите й отправил закачка, но тя побързала да избяга. Когато научили за това, работници от нейния етнос потърсили сметка от уйгурите. Настиглият масов бой завършил с двама убити и стотина ранени. Новината за инцидента обаче стигнала до Урумчи и се превърнала в детонатор за кървавите безредици. Седмица по-късно хиляди напускат столицата на Синцзян-Уйгурския автономен район, въпреки засиленото присъствие на силите на реда и въведения за

втори път полицейски час.

Уйгурската дисидентка Ребия Кадир, която от 2005 г. живее в изгнание в САЩ, отхвърли обвиненията, че нейната общност е отговорна за размириците. "Майката на уйгурите" отбеляза, че насилието е породено от политиката, водена от Пекин. "Отговорност носят Ван Лъцюан, председател на комунистическата партия на Синцзян и методите на правителството", заяви 62-годишната Кадир пред западните медии. Тя твърди, че има размирици и в други градове,

където убитите били 100 души. Генералният секретар на Световния конгрес на уйгурите Долкун Иса заяви, че според данни, с които разполага, жертвите на бунтовете в Синцзян са близо 800 уйгури. Публично заклеймената Кадир говори за "културен геноцид" - понятие често споменавано и от Далай лама, за превишаването на правата от страна на полицайските власти, скрити зад оправдания като тероризъм и сепаратизъм.

*Синцзян буквално означава нова земя. На манџурски името, дадено от династията Цин, значи старата граница се завръща към Китай

СНИМИКИ БГНЕС

Японският премиер Таро Асо, който в момента не се радва на широка подкрепа, се изправи пред ключово изпитание на местните избори в столичната префектура Токио. Всъщност се смята за тест за предстоящите парламентарни избори. Управляващата Либерално-демократическа партия рискува да загуби властта, след като управлява страната през последните над 50 години

Британците затъват в Афганистан

Броят на британските военнослужещи, загинали в Афганистан, вече надвишава убитите в Ирак, съобщиха от Министерството на отбраната. От 2001 г. досега в Афганистан са намерили смъртта 184 британски войници; 179 са загиналите в Ирак след инвазията през

Осама бин Laden и главните ръководители на „Ал Кайда“ не са в Пакистан, което прави американските въздушни удари безсмислени. Това съобщи британският в „Сънди таймс“, като цитира пакистанския министър на вътрешните работи Рехман Малик. По думите му информацията, с която разполага Пакистан, показва, че Бин Laden е в Афганистан, вероятно в Кунар, тъй като голяма част от нападенията срещу Пакистан се извършват именно от този район, отбелязва вестникът. САЩ не признават пряко, че осъществяват ракетни удари с беспилотни самолети срещу цели в Пакистан, но според служителите в Исламабад през последните 10 месеца на територията на страната са били нанесени над 40 американски въздушни удара, при които са били убити стотици хора, посочва изданието.

2003 г., сочат изнесените от ведомството данни. Един от най-тежките инциденти за британската армия от началото на намесата ѝ в Ирак стана в петък, 10 юли, когато при два отделни взрива загинаха петима британски войници. Близо 8300 британски войници са разположени сега в Афганистан, главно в южната провинция Хелманд.

Хиляди допълнителни британски военнослужещи може да бъдат изпратени в Афганистан през следващите месеци, след извънреден доклад на специална мисия на министерството на отбраната на Великобритания, пише британският вестник „Обзървър“. Новината за възможното изпращане на подкрепления идва, след като осем британски военнослужещи бяха убити за 24 часа. Това доведе до призови от страна на високопоставени военни и политически фигури за спешно изпращане на подкрепления и за слагане край на финансовите ограничения за войната в Афганистан. Само за първите 11 дни на юли 15 британски военнослужещи загинаха в сражения с талибаните.

В същото време министрите от правителството Браун тайно планират да съкратят броя на британските военнослужещи в Афганистан в момент, когато военните ръководители настояват за изпращане на още подкрепления, за да бъде посрещната съмртоносната заплаха от страна на активизиращите се талибани, пише

Гордън Браун иска да съкрати войски в Афганистан с 1500 души, военните не са съгласни

британският вестник „Индипендънт“. Неофициални източници заявиха, че Гордън Браун иска да прибере у дома 1500 души от тиловия персонал след произвеждането на изборите в Афганистан, както изглежда, с цел пестене на финансови средства.

Новината бе коментирана твърде остро от висши военни ръководители. Генерал сър Хю Бич, бивш заместник-командващ на британските сухопътни войски, заяви, че намаляването на сухопътните войски „... изглежда лудост и превъръща в безсмислица всичко, което армията се опита да направи досега“.

Междувременно стана известно, че британски и афгански бойни части са ликвидирали до 200 екстремисти при мащабната офанзива срещу убежищата на талибаните в Южен Афганистан, започната преди три седмици. Операцията има за цел да се разчисти регионът от сепаратисти и да позволи на афганските граждани да гласуват в президентските и местните избори на 20 август.

ЦРУ е дезинформирало по заповед на Чейни

Бившият вицепрезидент на САЩ Ричард Чейни е заповядал на Централното разузнавателно управление (ЦРУ) да не информира Конгреса за антитерористичната програма, действието на която беше преустановено през юни от сегашния ръководител на американското разузнавателно ведомство. Това съобщиха източници от администрацията на Барак Обама, цитирани от вестник „Ню Йорк Таймс“.

Изданието съобщава, че става дума за свръхсекретна и неизвестна по-рано програма на ЦРУ, ориентирана към борба изключително с международния тероризъм. Тази програма е била разработена скоро след нападенията на 11 септември 2001 г., но така и не е била приведена в изпълнение. Днес тя е закрита по личната заповед на директора на ЦРУ Леон Панета, пише вестникът.

Според информацията на

източниците на „Ню Йорк Таймс“ настоящият директор на ЦРУ вече е уведомил членовете на Конгреса, че те са били дезинформирани по нареддане на Чейни. Бившият вицепрезидент в администрацията на Джордж У. Буш (2001-2009 г.) не е реагиран на тези обвинения. От ЦРУ са заявили, че не са упълномощени да коментират секретна информация.

Скандалът около методите на работа на ЦРУ се раз-

горя, след като председателят на Камарата на представителите Нанси Пелоси обвини управлението в дезинформация на Конгреса по повод на изтезанията, използвани срещу заподозрени в тероризъм. В отговор на отправените обвинения Панета заяви първоначално, че неговото ведомство няма практика да лъже законодателите, но впоследствие призна за дезинформацията, която е започната още през 2001 г.

ЛИТВА ОФИЦИАЛНО С НОВ ПРЕЗИДЕНТ

Новият президент на Литва Даля Грибаускайте положи клетва на церемония в литовския парламент и официално встъпи в длъжност. Грибауските, която е първата жена начело на балтийската държава, смени на поста 82-годишния Валдас Адамкус.

„АЛ КАЙДА“ ОСВОБОДИ ШВЕЙЦАРЕЦ

Швейцарски заложник, който беше отвлечен през януари от северноафриканското крило на „Ал Кайда“, беше освободен в Северно Мали. Вернер Грайнер беше последният заложник от група западни туристи, които „Ал Кайда в исламския Магреб“ държеше в ръцете си.

ПОРОИ ЗАЛЯХА БУКУРЕЩ

Проливните дъждове, които паднаха в Букурещ, предизвикаха сериозни наводнения, като на места водата достига един метър. Голям брой сгради са наводнени, на места дори мебели плават по улици. Най-тежка е ситуацията в районите на румънската столица със стара канализационна система и автомобилите там са напълно блокирани.

6 ПО РИХТЕР УДАРИ ПЕРУ

Земетресение с магнитуд шеста степен по скалата на Рихтер беше регистрирано в Южно Перу. Няма съобщения за пострадали или нанесени щети, предаде АФП. Епицентърът на труса е на 59 км северозападно от град Джулиака. По-късно и Мексико се разлюя от трус с магнитуд 4,7 по Рихтер.

„КАРЛОС“ СТАНА УРАГАН

Тропическата буря „Карлос“ е достигнала сила на ураган. „Карлос“ бушува в Тихия океан и все още се намира далеч от крайбрежието на Мексико. Това е вторият ураган за сезона в североизточната част на Тихия океан. Той бушува на около 1600 км от крайбрежието на полуостров Долна Калифорния. Силата на вятъра достига 130 км/ч. и се очаква да нарасне.

ОСЪДИХА US ВОЙНИК, УБИЛ ДРУГАР

Американски военнослужещ беше осъден на три години затвор в Ирак заради убийството на друг войник при откриване на „приятелски огън“. Войникът се е признал за виновен в непредумислено убийство. Инцидентът е станал на 11 януари в град Самара, на север от Багдад.

Петима души загинаха, а други 15 бяха ранени след срутване на частично построена секция на мост към системата на метрото в Делхи

Корупцията - изтънчен бизнес

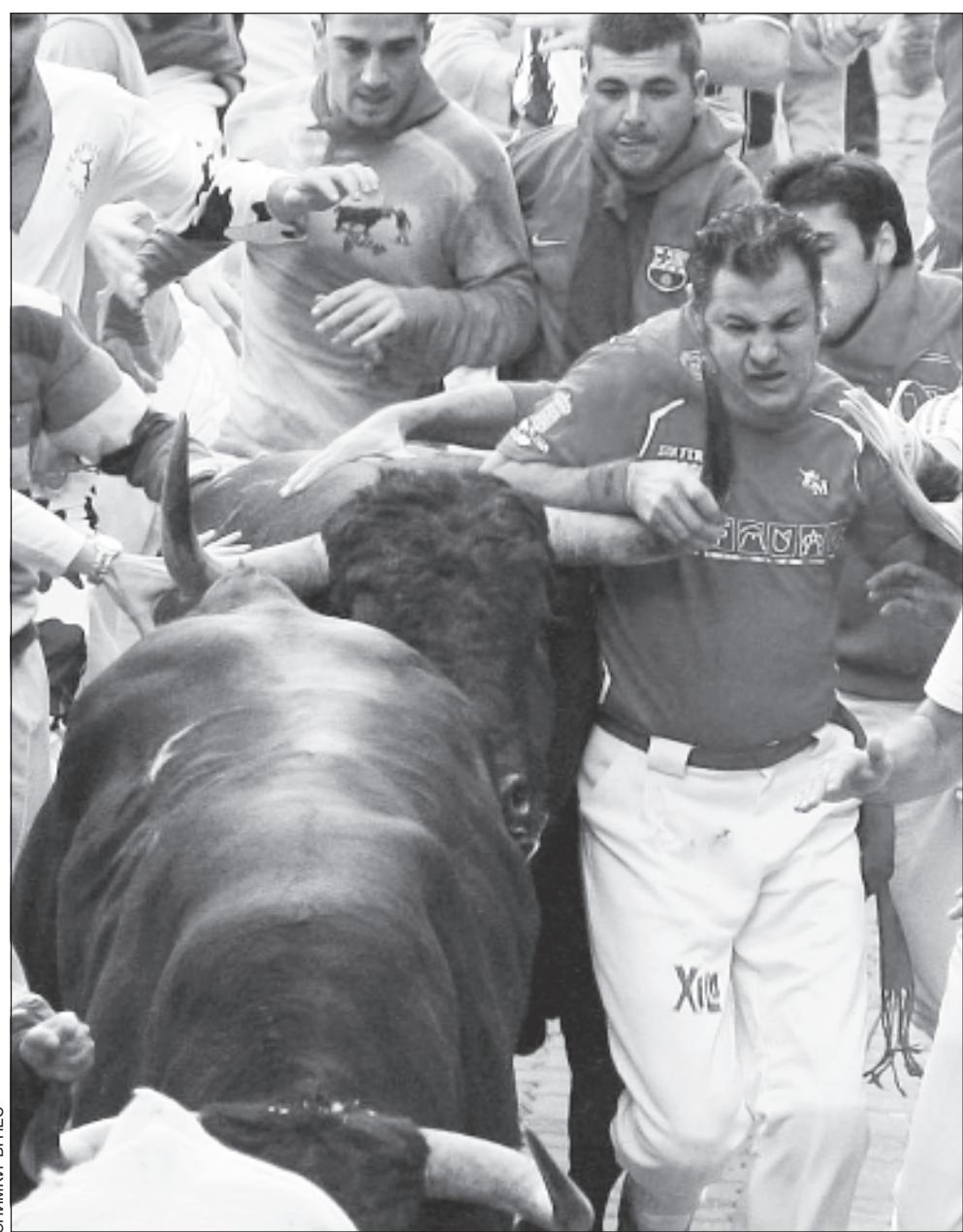
Изискава се голяма смелост, за да не се поддадеш на изкушението

"Не само в Уагадугу" под това заглавие германският всекидневник "Меркише Алгемайн" се спира по-обстойно на феномена корупция. "Твърде деликатен бизнес", който функционира по собствени правила, коментира вестникът.

Някои хора могат да се съпротивяват на всичко друго, но не и на изкушението. А то дебне винаги и навсякъде като постоянно отправя предизвикателства към добрата воля. Чиновниците или сътрудниците на администрацията също са само хора и трябва да изтърпят зад писалищата си не само многото оплаквания на своите съграждани за действителни или миними пропуски, а и трябва от време на време да демонстрират истинска сила на характера. Почти никой от обикновените им съграждани не знае нищо за мъчилната примамливост, изльчвана от банкнота, подаваща се от плик за писма. Колко му е бързо да се прибере, без някой да види нещо? Нищо подобно! Уважение се полага на онзи сътрудник на имиграционните власти, който отхвърли предложените му 500 евро и подал оплакване срещу "дарителя". Подобна постъпка изиска немалко доза смелост и голяма праволинейност, а доказва и уважението, проявено към правилата. Но за съжаление не всички чиновници са така героично коректни. Отново и отново се стига до случаи на корумпираност. При това обаче става

дума за много повече, отколкото за споменатата виолетова банкнота, на която заложилият върху нея и сега вече лишен от чисто съдебно минало молител е възлагал толкова много надежди. Вероятно в неназованата му родна страна дори не е нещо, противоречащо на почитеността да се бутне нещо на сътрудник на администрацията. Критиците при това даже няма защо да сочат с пръст Уагадугу, столицата на Буркина Фасо. Не, подкугите текат на солидни потоци и в Европа. Наистина като прояваващи особена слабост към подобни услуги се смятат властите в Румъния и България, но отдавна вече Германия е изгубила ореола си на зона, свободна от подкупи. Това се демонстрира и на практика от големите концерни. Но внимание! Корупцията тук действа много по-деликатно, отколкото очевидно си е мислил нещастният чужденец със своята 500-еврова банкнота. Значително влияние със сигурност не се оказва с ощастливяването на административни служители с коледни календарчета. Няколко седмици почивка на луксозно бунгало на остров Майорка, часовник "Картие" за съпругата или мъжки излет край езерото Кимзе в Бавария обаче са подаръчета, които влияят положително на издаващите разрешителни за строежи не само в телевизионните сериали. Полето е доста широко. В това число и за пълномощника по борбата с корупцията.

СНИМКИ БГНЕС

Шестото пускане на биковете на фестиваля Сан Фермин в испанския град Памплона бе особено кърваво. Ранени бяха 11 души, двама от които много сериозно

4 по Рихтер стресна Акуила

Земетресение с магнитуд 4 по скалата на Рихтер беше регистрирано в района на италианския град Акуила, съобщи Националният институт по геофизика и вулканология, цити-

ран от АНСА. Епичентърът на труса е бил на 2 километра от града, в Ройо Поджо. Жителите на Акуила, които преживяха опустошително земетресение на 6 април, излязоха по

улиците на града. Трусът бе регистриран след няколко дни с по-слаба сеизмична активност по време на тридневната среща на върха на страните от Г-8, проключила в петък.

Булдозери, ескортирани от сили за борба с безредиците, разрушиха лагер до гръцкото пристанище Патра. Лагерът, в който стоящи нелегални имигранти живеят без водоснабдяване и елементарни хигиенни условия, беше полуразрушен преди акцията. Полицията задържа стотина души, сред които 30 непълнолетни

Google „преписвал“ от Apple

Световният интернет гигант Google, който пусна собствена операционна система "Кроум" е крал идеи от компанията Apple, съобщи американското списание "Форбс". Пазарните анализатори отчитат, че това не е шпионаж в буквалния смисъл на думата. Но и краденето на информация от компания, която много внимателно пази търговските си тайни и дори дава на продуктите си, които все още са в процес на разработване, кодови имена, е достатъчно проблематично. Според изданието Google е започнал да копира действията на конкурентите си. "Паралелът отразява разликата между културите на двете компании - Apple действа, както Google реагира", посочва "Форбс".

Франция привлича най-много туристи

През миналата година Франция е останала на първо място сред предпочтитаните туристически дестинации, следвана от САЩ и Испания, пише френският вестник "Трибуон". Чуждестранните туристи продължават да предпочитат Франция за почивките си. По предвидданията на Световната туристическа организация през тази година туристическата активност ще се понижи с 4-6 на сто. Само за първите 4 месеца на 2009 г. туристическият поток към Франция е намалял с 8 процента, като причините за това са както икономическата криза, така и страхът от свинския грип.

Нетаняху призова на среща Абас

Израелският министър-председател Бенямин Нетаняху се обяви за независимо започване на мирните преговори с палестинския президент Махмуд Абас, предаде ДПА.

"Предлагам на лидера на Палестинската автономна власт Абу Мазен да се срещнем скоро на което и да е място в Израел", заяви Нетаняху на правителствено заседание, като използва другото име, с което е известен Абас. Той също така повтори призыва си към арабските държави

за сътрудничество с еврейската държава.

Палестинската автономия твърди, че ще започне мирни преговори с Израел само ако европейската държава спре изграждането на нови селища на Западния бряг. Засега обаче Нетаняху не е склонен да приеме това условие. Той предлага да прекрати строителните дейности и да спре конфискуването на земи, но настоява да продължи естествения прираст на съществуващите селища, отбелязва ДПА.

Кризата в Хондурас сплоти Венецуела и САЩ

Най-следе Съединените щати и Венецуела да са съгласни за нещо, и двете страни подкрепят вършането на сваления президент на Хондурас Мануел Селая на поста му, но остават различията за това как най-добре да бъде постигната общата цел, коментира АФП. Различните подходи, защитавани от отдавашните противници,

подчертават крехката същност на тяхното плахо сближаване след години на напрежение, добавя агенцията. Превратът, свалил от власт Селая, стана, докато двете държави бавно се придвижваха към подобряване на отношенията. Посланиците на двете страни насокро се върнаха в посолствата, девет месеца след като бяха

изгонени по време на най-тежките дни от разногласията между консервативния бивш президент на САЩ Джордж Буш и лидера на Венецуела, социалиста Уго Чавес. Сега започналата в Тегусигалпа криза показва, че двете държави могат да намерят общо становище по някои въпроси, заключава Франс прес.

Канада екстрадира бивш търговец на оръжие

Зияялият в Канада лобист на военната промишленост и бивш търговец на оръжие Карлхайнц Шрайбер, най-вероятно ще бъде предаден на Германия от канадските власти, съобщи "Дойче веле". Преди дни апелативният съд на канадската провинция Онтарио отхвърли иск на Шрайбер срещу преддаването му на германските власти. Шрайбер е ключова фигура в дело за подкупи

и доставки на оръжие в периода на управлението на Хелмут Кол.

Срещу Шрайбер са повдигнати обвинения за укриване на данъци, измами и подкупи. По данни на германското следствие в периода от средата на 80-те години до 1995 г., с помощта на подставени фирми, Шрайбер в превел значителни подкупи на политици и предприемачи.

СНИМКА БГНЕС

Дисидентката Ребия Кадир обвинява Пекин за случващото се в Сянцзян

Вълнения...

От стр. 9

Дисидентката осъжда политиката на почти насилиствено преместване на уйгурска работна ръка в китайските заводи и етническа дискриминация на пазара на труда. "Нямаме право дори да сме таксиметрови шофьори, това е привилегия на хан", оплаква се уйгурецът Умит, който заявява, че в района се извършва и насилиствена степрилизация на етноса му.

Ребия Кадир не остава равнодушна пред масовото разпространение на китайската култура под прикритието на икономическото развитие или т. нар. синизация. "Това, което разгневи хората е, че всеки китаец може да удари или дори убие уйгурец съвсем безнаказано. Полициите не се намеси, за да предотврати това клане", обяснява лидерката. Свидетели твърдят, че тв зрителите са видели как уйгури нападат хан, но никой не знае как китайци атакуват тюркоезичните си съграждани. Освен това Китай отново е обвинен, че налага информационно затъмнение. При избухването на бунтовете властите са побързали да спрат достъпа до интернет и мобилните комуникации, за да контроли-

рат излизящите в медиите кадри и информации. Смята се, че мерките са по-строги дори от стъпките, предприети по време на бунтовете в Лхаса миналата година.

Сянцзян не е Тибет

Приликите между вълненията в двета големи автономни района не липсват. Интересна подробност е, че както при размириците в Тибет, така и в Сянцзян Китай се подготвя за важни събития, чиято изрядност е въпрос на чест. И докато в първия случай ставаше дума за олимпиадата, тази година властите отбелязват важен юбилей - 60 години от създаването на Китайската народна република. Странно съвпадение е, че неприятностите се появяват, докато държавните ръководители са силно ангажирани с други правителствени задължения. Миналогодишната сесия на Китайския национален народен конгрес съвпада с брожението в Лхаса, а Урумчи свари президента Ху Цзинтао на срещата на Г-8 в италианския град Акуила и го принуди да се върне поспешност в страната. За разлика от тибетци-

те, уйгурите нямат толкова харизматичен лидер като Далай лама, който да разказва за каузата им по цял свят, макар Ребия Кадир да е водач със солиден авторитет. Не е за подценяване и обстоятелството, че уйгурите и тибетците са малцинства с мощни диаспори в други държави. Но не тибетската, а тъкмо уйгурската диаспора е прочута с войните си терористични отряди, неведнъж организирали атентати в основните китайски градове. В Сянцзян има сепаратистко движение, за което свидетелстват нападенията срещу правителствени цели след началото на 90-те години. Не бива да се забравя, че преди години в затвора в Гуантанамо бяха попаднали двайсетина уйгури, заподозрени в тероризъм. Смята се, че това са бежанци, озовали се погрешка в Афганистан близо до пакистанската граница, но Китай настоя САЩ да ги депатират във възможно най-кратък срок. След атаките в САЩ на 11 септември 2001 г. Пекин се стреми да изобличи уйгурите като съюзници на

Ветовния конгрес на уйгурите е организация, създадена през април 2004 г. за защита на правата на уйгурите. През май за негов председател е преизбрана дисидентката Ребия Кадир. Шеметната история на успеха ѝ спечела прякора "милиардерката". Бедното момиченце, създадо силна търговска компания в Сянцзян, се превърща в преуспяваща бизнес дама. Като представител на Сянцзян в Китайския народен политически консултивен съвет (КНПКС) през 1997 г. попада в граничния град Кулджа, където, по думите ѝ, мирен протест е удавен в кръв. В Пекин тя отказва да признае демонстрантите за "хулигани" и критикува официалните власти. По-късно е арестувана за "издаване на държавни тайни" и пратена за 4 години в затвора. От години името на Ребия Кадир е в списъка на номинираните за Нобеловата награда за мир.

"Ал Кайда" и на други международни исламистки терористични организации.

Етническа хармония

Въпреки обвиненията за специфичния начин, по който подава информация, Пекин остави Сянцзян отворен за чуждестранните журналисти и дори сформира звено, което да подпомага репорттерите. Наблюдатели отчитат старанието на властите, които канят медиите на обиколки из размирените райони и болниците, за да се убедят лично за ситуацията, дори и само за да опитат да "насочат" репортажите им. Първоначално държавните средства за масова информация показваха сцени с млади уйгури, които трошаха автобуси и нападаха минувачи. По-късно изльзиха и кадри, на които мюсюлманите защищават хора от етноса хан. Но въпреки привидната сплотеност страхът от нова етническа експлозия не отслабва. Китай твърди, че разполага с достатъчно доказателства, че масовите безредици са подпомагани и контролирани отвън. Към това се прибавят и намеренията, споделени от председателя на комунистическата партия в Урумчи Ли Чжъ - всеки, който е извършил убийство по време на сблъсъците, да бъде осъден на смърт.

През последните години в Сянцзян-Уйгурския автономен район има значително икономическо развитие. Големите градове в района се замогват с притока на пари за развитие от Пекин. Урумчи е търговски и бизнес център на постепенно формираща се икономическа зона. Официалната политика на Сянцзян не насищава за-

личаването на уйгурската история и идентичност. Полагат се специални усилия за популяризиране на важните моменти от мултикультурното минало на района. Поощрява се вътрешният и чуждестранен туризъм, рекламират се дестинации, силно повлияни от различните култури - китайска, персийска и индийска. Пекин отпуска специални фондове за религиозните дела, създадени са помощи за намаляване на бедността в района, както и в западните провинции. Пълното им усвояване обаче е друг.

Най-тежкото етническо вълнение в Китай от десетилетия смущава Пекин и поради още една причина. Важните петролни запади, високите резултати в областта на земеделието и животновъдството, както и развитата инфраструктура определят Сянцзян-Уйгурския автономен район, подобно на Тибетското плато, като област от стратегическо значение за Китай. Районът е най-големият производител на природен газ в страната и е богат на полезни изкопаеми. По един или друг начин нестабилността в автономната област тревожи Турция (премиерът на страната Реджеп Тайип Ердоган описа насилието като "вид геноцид"), Шанхайската организация за сътрудничество, но смущава още важни направления за външната политика на Русия и САЩ, каквито са Централноазиатският регион плюс Афганистан и Пакистан. Етническите вълнения не са уникатно явление, характерно само за Сянцзян. Но сега Пекин трябва да прояви повече енергичност и далновидност, за да докаже на критиците си, че не е репресивна автокрания, готова да използва крайни силови мерки срещу собствения си народ.

През последните години в Сянцзян-Уйгурския автономен район има значително икономическо развитие

Поемат ли необвързаните към своя ренесанс?

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Възможно ли е да се каже, че Движението на необвързаните (ДНС) в днешно време превиждава второто си раждане, своегороди Ренесанс? Били могла тази общност да се превърне отново в активна международна сила в принципно новите геополитически условия? Ще съумее ли то да обедини и сериозно да отстоява интересите на развиващия се свят и може би поне частично да балансира икономическите и политическите сблъсъци, които се наблюдават в общия процес на глобализация?

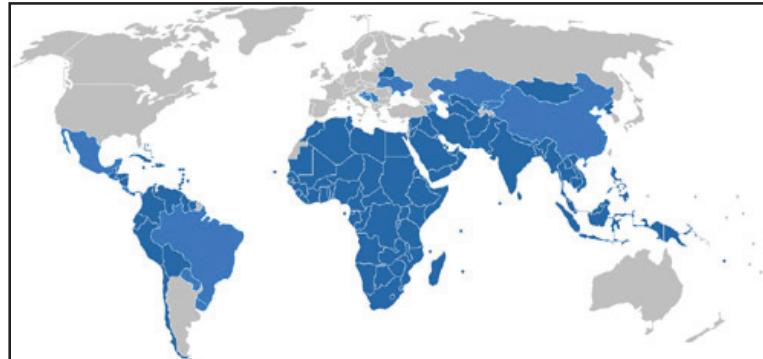
Има ли основание да се каже, че благородните принципи на междудържавните отношения, формулирани още от Неру, Насър и Тито, в чиято идеалистична основа лежи неприсъединяването към военни блокове (НАТО, Варшавски договор, СЕНТО, СЕАТО, АНЗЮС) и мирно съвместно съществуване между народите и държавите на основата на независимостта, взаимното уважение и равноправие то, трудно ще намерят място в съвременния свят?

Отговорите на тези въпроси би трябвало да се търсят в контекста на реалната политическа практика през последните десетилетия, на ситуацията днес в световната политика, икономика, във военна и информационната сфера - с една дума - в реалния живот на планетата, като се вземат предвид и тенденциите за нейното развитие.

Оформилите се във времето на студената война, време на жестоко противоборство между двете противоположни обществено-политически системи, идеи за алтернатива на това изсмукващо човешката цивилизация противопоставяне, определено имаха своите логика и основание. Създадено на Първата конференция на 25-те необвързани страни през есента на 1961 г. в Белград, движението се развиваше с осезателни темпове и към 1980 г. в него членуваха повече от 100 държави, завоювайки все по-голяма тежест на световната политическа сцена.

Скоро след приключването на студената война в единението на необвързаните започнаха да се забелязват симптомите на сериозна криза. В новата политическа атмосфера стремежът към сътрудничество, укрепване на взаимното разбирателство, настройката на многопосочните връзки между скоро не-примиримите противници, идейните принципи, на които досега се беше изграждало движението, постепенно започнаха да се обезцветяват и обезсмислят. Кризата се задълбочи и от бързоразвиващия се процес на глобализация, обхванал политico-икономическата сфера на междудържавните взаимоотношения, информационното и културното пространство, размиращите се граници между държавите, и характерните обострящи се различия между социално-икономическата настройка в страните и народите.

Логично е да се предположи, че кризата в ДНС беше продукт както на външни, така и на сложни вътрешни фактори. Те определено доведоха до неравномерното икономи-

Движението на необвързаните страни (в синьо), основано от 25 страни през 1961 г. в Белград, днес има 118 страни членки, представящи 56% от населението на света

ческо развитие на страните от Третия свят, до разнопосочни политически предпочитания, различие в подходите при определяне на стратегически курс в новите условия и пр. Сериозна вреда на движението нанесе и донякъде естественото вътрешно разслоение, когато в началото на 90-те години в него се открият. Група 15, в която влязоха страни със забележителни успехи в своето индустрин-

се превръща в значима международна политическа сила, способна да оказва позитивно влияние на хода на световните събития. Това показва и последната среща на движението в Хавана през септември 2006 г., на която присъстваха делегации от 118 страни, две трети от които са членове на ООН. На нея бяха доразвити някои основни позиции, свързани с предизвикателствата на съвременните

Aко в жизнената си дейност човечеството не внесе изменения, прогнозата е, че към 2050 г. то ще има нужда от два пъти повече ресурси, отколкото Земята е в състояние да възпроизведе. Освен това трябва да се вземе под внимание, че потреблението на природни ресурси съвсем не е равномерно, като основни потребители са развитите страни. Така например САЩ, чието население е 5% от общото на Земята (300 милиона души), потребява 25% от световната електроенергия, три четвърти от добивания в света петрол, а притежават само 3% от световните петролни запаси. Ако целият свят живее така, както например Великобритания, то за обезпечаване на жизнената дейност на човечеството ще има нужда от три планети като нашата.

ално развитие, като например Бразилия, Мексико, ЮАР, Египет, както и редица държави от Югоизточна Азия. В другия край от пъстрата палитра на необвързаните останаха най-бедните държави, предимно от Африканския континент, което обективно не позволява да се изработи не само общ стратегически курс, но и доста често напоследък - единна позиция по едни или други важни международни проблеми.

Във всеки случай днес с по-голяма увереност може да се говори за нарастващо на консолидиращите тенденции сред страните от ДНС. Политическата атмосфера в света съществено се промени, не в най-оптимистична посока. Очакванията за "Златен век", или най-малкото относителна глобална стабилност, с които редица страни и региони станаха характерни за периода след студената война, не се събраха. Нещо повече - светът изглежда отново застана на границата на поредния период на напрежение и противоборство, процес, за който не без основание някои сериозни западни аналитици предупреждават като възможно начало на нова студена война.

В тези условия ДНС отново става все по-привлекателно за много страни по света, авторитетът му през последните години расте, все повече

световни процеси и бяха на белязани основните насоки, по които движението ще работи и занапред за укрепване на единството и солидарността при решаване на исторически важни глобални проблеми.

Главен консолидиращ фактор за възраждане на ДНС въсъщност стана курсът към създаване на единополярен свят, провеждан на международната аrena от САЩ, оставали след разпада на СССР единствената свръхдържава. Този курс, макар и с някои

В годините на студената война Неру, Н'кума, Насър, Сукарно и Тито поставиха началото на една нова политическа доктрина, в която основната цел бе недопускането на единополярен модел на управление на световните процеси на развитие

Страните от Третия свят все по-често се позавават на правото си да участват пълноценно в решаването на глобалните проблеми на планетата

уговорки, е поддържан от най-близките съюзници на САЩ - страните от Западна Европа и Япония, а освен това той се опира и на могъщия военно-политически потенциал на НАТО. В случая не е важно как ще се нарекат стремежите на последните американски администрации - световно господство или глобално лидерство - те все по-осезаемо предизвикват опасения в много държави. В света се натрупва все по-голяма загриженост, свързана с последствията от политическия хегемонизъм на група водещи държави, както и способите, чрез които подобни тенденции се проектират - често без да се съобразяват с мнението на световната общност и интересите на другите страни, а нерядко и с военна сила.

Трудно е да се твърди, че в основата на обновяващото се Движение на необвързаните е залегнал антиамериканизъмът. Но държавният еgoизъм на Вашингтон в провеждането на курса си на световен лидер, самоволно присвоеното право да бъде единовременно и обвинител, и световен жандарм, и съдия, конфронтационният подход към решението на множество външнополитически проблеми и изграждането на отношения с "непокорните", особено характерни по време на администрацията на Буш, не може да не предизвикват опасения у някои страни за собствения им суверенитет и за възможността сами да избират собствения си път на развитие. При тези условия няма нищо удивително във факта, че идеите, заложени в основата на Движението на необвързаните, отново започват да стават актуални.

Именно в това отношение ДНС напълно може да се обособи като алтернатива на аме-

риканския хегемонизъм в световната политика. На срещата в Хавана прозвучаха и призови то да се превърне в самостоятелен световен политически център, поддържан от стабилна икономическа база, създаден на принципите на сътрудничеството между страните-членки. Логична причина, водеща към консолидация на необвързаните страни, е и растящият разрыв в стандарта и качеството на живот между страните от "златния милиард" и Третия свят. Този разрыв е една от главните заплахи за световната стабилност, важна основа за разрастването на тероризма и сепаратизма, сериозна предпоставка за развирането на войнствщи националистически и религиозни течения. И ако богатите и развити държави имат значително по-големи възможности да се защитават от подобни угрози, то в развиващите се страни възможностите за противодействие са твърде ограничени. Ето защо проблемите на борбата с бедността и създаването на условия за устойчиво развитие на страните от Третия свят, които са един от приоритетите на движението, се поставят с особена остра и изискват решително международно сътрудничество за решаването им. Друга причина е опасността от изтощаване и изчерпване на енергийните ресурси, на питейната вода, трудностите в производството и осигуряването на храните, опасенията от реалното изоставане в областа на технологически прогрес.

На последната среща на Координиционното бюро на ДНС през април 2009 г. в Хавана под председателството на Раул Кастро, бе взето решение да бъде подгответ дневният ред на започвашата тези дни (15-16 юли) в Кайро 15-а конференция на високо равнище. Сред основните въпроси, по които членовете на движението предстои да излязат с еднина позиция, са такива жизненоважни въпроси като смяната на действащия международен икономически ред, пораженията от световната финансова и икономическа криза, прехраната, околната среда, енергетиката, правото на свободно съмопределяне, мира и просперитета. Дали необвързаните страни ще съумеят да намерят точната посока и необходимия арсенал от инициативи, които биха извели движението като алтернативна сила в решаването на световните проблеми, ще покажат резултатите от конференцията в Кайро. Едва след това ще видим възможен ли е ренесанс на идеите на неговите първосъздатели.

Тътен в политическите дълбини

Taraf
DÜŞÜNMEK TARAF OLMAKTIR

Ще продължат ли турските военни кръгове да прокарват плана си за действие срещу фанатизма?

Може да се каже, че през последните 50 години държавните преврати, както и опити за тяхното осъществяване, не са нещо необичайно в Турската република. Ето какво казва политологът от тази страна Юсейн Коджабийк: "В продължение на години Турция живее със синдрома на периодичните преврати. Съществува поле на обществена чувствителност, създадено от възпроизвеждане на страхове, заплахи и опасности в продължение на 50 години. Години наред медиите, държавата и институциите бяха използвани за тази цел."

Последният опит за преврат от юни 2009 г. беше окачествен от в. "Тараф" ("Страна", в смисъл на позиция) като "План за ликвидиране на ПСР и Гюлен". Планът имал за цел свалянето на правителството на Партията на справедливостта и развитието (ПСР) и разгромяването на движението на исламския теолог Фетуллах Гюлен. Този

наречен "План за действие срещу фанатизма" бил изготвен от Дурсун Чичек, полковник, служещ в един от отделите на Генералния щаб на Турската армия. Планът бил разкрит след ареста на запасния офицер, по-късно станал адвокат, Сердар Йозтюрк. Той бил привлечен към наказателна отговорност не във връзка с "Плана за действие срещу фанатизма", а по едно друго дело за антидържавна дейност, дело то "Ергенекон", започнато през 2007 г., което продължава и понастоящем с голям брой обвинения. В първия обвинителен акт по него се твърди, че е разкрит заговор за дестабилизация на Турция и създаване на предпоставки за извършване на държавен преврат, а също за създаване и членуване във въоръжена терористична група, притежаване на оръжие и т.н.

През март 2009 г. стана известен и вторият обвинителен акт по делото "Ергенекон" от близо две хиляди

страници. В него привлече- ните под наказателна отго- ворност лица се обвиняват във връзка с обявената за терористична организация Кюрдска работническа пар- тия (ПКК), а също и с орга- низацията "Хисбула", орга- низацията "Революционен народен фронт" и др. Тя- жната цел била да осъщес- твяват вражеско влияние и въздействие върху полити- ческите партии, неправи- телствени организации и медии. Има обвинения и за извършване на политичес-ки убийства.

В тази обстановка на го- лемия процес срещу орга- низацията "Ергенекон", раз- критията през юни 2009 г. за съществуването на друг план - "Планът за действие срещу фанатизма", увеличи- ха напрежението в турско- то общество. Управляваща- та Партия на справедли- востта и развитието отпра- ви искане към прокуратурата на Република Турция да разследва плана, целящ свалянето на правителство- то по незаконен начин, как- то и създаване на нелегал-

на организация за неговото осъществяване. Планът, за автори на който се сочат военни, е включвал дейст- вия, които е трябвало да предизвикат разцепление в ПСР, провокации от рода на тайно вкарване на оръжия и боеприпаси в домовете на привърженици на Гюлен и други действия, за да може да бъдат подведени под на- казателна отговорност ре- лигиозни дейци от движе- нието на Гюлен, а също и военни.

Както се очакваше, Ге- нералният щаб на Турската армия отрече съществу- ването на план за сваляне на правителството, изгот- вен от военни на действа- ща служба. От своя страна Военната прокуратура е за- почнала свое разследване по случая. Наложена е и забрана за публикуване на информации по него в ме- диите с оглед недопускане на неверни твърдения сре- щу воените от Турската армия, която се смята за главен бранител на създа- дената през 1923 г. свет-ска турска република на

мястото на основаващата се на неограничената, аб-солютна власт на султана и на исламската религия.

В средите на ЕС и по- специално в Европарламента "черният план", както го обяви в. "Тараф", за ликви- дирането на ПСР и движе- нието на Гюлен, предизви- ка реакции. Евродепутатът либерал Андрю Дъф го опре- дели като "скандален" и увеличаващ степента на тревога между воените и цивилните в Турция. По негово мнение той не може да не бъде предмет на вни- мание на НАТО. Ръководи- телят на Алианса на либе- рапарламента Греъм Уотън заяви, че разкритията по подготвяния преврат могат да хвърлят сянка върху от- ношенията между Турция и ЕС.

Както е видно, неколко- кратните опити, а и осъщес- твените преврати срещу управляващите в Турция през последните пет десе-тилетия, наподобяват тътен в политическите дълбини на Турция.

Борбата с рецесията в Румъния

млрд. за същия пе-
риод на 2008 г.

Свиването на производството до-
веде до фалит на
фирми и предприя-
тия. Най-много е
увеличена безрабо-
тицата през първа-
та половина на т.г.
В края на юни тя е

риод ориентацията на румънските банки към селското стопанство. Докато преди кредитира- нето на фермерите бе обвързано с "драстични", по преценка на в. "Романия либера", мерки, то от началото на 2009 г. повечето банки приемат аграрни проекти, включващи по-благоприятни условия при отпускането на кредити.

По търсенето на изход от кризата в печата и сред обществеността се води дискусия, тъй като според в. "Журналул национал" войната за Румъния ще се води през 2009-2010 г. и се нуждаем от "войска и муниции". За тази цел неизбежно ще се водят преговори с Евросъюза и МВФ, за което се предвиждат структурни реформи, включително административни. Из-
ключват се всякакви дискусии за увеличение на заплатите. Предвижда се пълноценно из-
ползване на еврофондовете, държавни гаран-
ции за улеснение на кредитирането, намалява-
не на дефицита в бюджета и по текущата сметка. При чуждестранните инвестиции освен от досегашни кредитори, да се търсят капитало-
вложения от страни като Китай и Индия, които предлагат по-изгодни условия.

В обстановката на продължаваща криза в страната се извършва подготовка за предсто-ящите през есента президентски избори. Бор-
бата ще се води между двете управляващи
партии - Либералдемократическата и Социал-
демократическата, и опозиционната Национал-
либерална партия. Социалдемократите и наци-
оналлибералите вече обявиха своите предиз-
борни щабове. Либералдемократите изчакват
поради неяснота с евентуалното кандидатира-
не на сегашния президент, когото те подкрепят.
Както самата кампания за изборите, така и резултатите, ще бъдат силно повлияни от социално-икономическата криза.

ВАСИЛ САВОВ

В северната ни съседка вече правят равносметка, макар и непълна, на финансово-икономическото състояние за първото полугодие в условията на световна криза. "Рецесията не можеше да се избегне", признава известният финансов експерт Даниел Дъяну въз основа на данните на Националния статистически институт и оценките на международни институции.

Най-осезаем в реалния сектор е спадът в промишлеността и строителството. Само за първите 5 месеца на тази година търсенето на промишлени произведения е спаднало с 22%, а обемът на строителната дейност - с 10%. Производителите на стоки за продължителна употреба отчитат намаление над 23% на продажбите и около 30% на поръчките. За изтеклия период ръст от 8% е отбелаязан само в жилищното строителство.

Кризата намира израз и в други сфери, в които е основата е намаляване на инвестициите. Чуждестранните капиталовложения през май са възлезли на 215 млн. евро при 811 млн. евро през същия месец на м.г. За първите 5 месеца на 2009 г. преките чуждестранни инвестиции са били 1,68 млрд. евро срещу 2,65

възлязла на 548 940 души, 80% от които са в частния сектор. В името на печалбата и съкра- щаването на разходите работодателите при-
бягват към най-различни форми на освобожда-
ване от работна сила. Съгласно проучвания на
 фирмата "Меркури рисърч" над 50% от крупни-
 те компании (при заестот над 50 души), реги-
 стрират най-много безработни. Малките и сред-
 ните фирми възприемат стратегия на съкраща-
 ване на инвестициите, докато големите прибяг-
 ват до съкращаване на персонала.

Сериозен проблем за Румъния си остава бюджетният дефицит. На неотдавнашната сре-
 ща на министрите на финансите на страните от ЕС към страната бе отправена препоръка да спазва поетите ангажименти по договореностите с Еврокомисията и МВФ. За да влезе в Еврозоната, Букурещ е поел задължението през 2009 г. да има дефицит от 5,1% от БВП, а за 2011 г. - 4,1%. Румъния прилягна към заеми от МВФ, Световната банка, Еврокомиси-
 ята и ЕБВР в размер на 19,95 млрд. евро за срок от 2 години. Премиерът Бок изрази на-
 дежда, че кредиторите ще проявят "повече гъвкавост" по разходите за инфраструктурни проекти.

Наблюдателите отбелаязат за последния пе-

Всеки си има своя война

Ще напишат ли историците общ учебник за историята на XX век

ЕЛЕНА НОВОСЬОЛОВА

В историята на човечеството има трагични събития, които обединяват или разединяват народите. Едно от тях е Втората световна война. Историци от всички страни участници в онези събития отдавна се опитват да постигнат компромис в оценките си на случилото се. Пречат политики, амбиции, травмираната памет на предците. И днешното поколение вече не може ясно и сигурно да отговори кой с кого и за какво е воювал. Обнадеждава обаче това, че историците все пак се срещат и се опитват да разберат съседите си.

Общ учебник за ХХ век - това бе една от темите на форума на директорите на институти по история в страните от ОНД (Общността на независимите държави - бел. прев.), който се състоя в Ереван под егидата на Фонда за хуманитарно сътрудничество. Болести на ръста, младежки максимализъм, приватизация на националната история - така самите учени наричат опитите си да се пре-небрегват един друг, изследвайки военния си и съветското си минало. За войните, научни и исторически, историците, пуснали политика в науката, и учебниците, написани от политики, разговаряме с водещите историци в ОНД.

"РГ": Вече 15 г. се водят разговори за общ поглед към неотдавнашното ни минало, в това число и за причините и резултатите от Втората световна война. Има ли положителни резултати?

АЛЕКСАНДР ЧУБАРЯН, директор на Института по обща история към Руската академия на науките: Наистина комисията на историци от Русия и Германия съществува вече повече от 10 години. Събира се ту у нас, ту там. Какво постигна? Стигнаха до извода, че в позициите на учени от нашите страни на практика няма разногласия - дори в оценката на историята на Втората световна война. Водят се и разговори за съвместна подготовка на учебници. Но е много трудно да се направи това. На нас ни е трудно да постигнем консенсус между авторите дори вътре в страната ни, да не говорим за съвместни издания с чужденци. На Запад има повече унифицирани учебници. Най-големият център за учебна литература се намира в Германия. Това е Институтът за международни изследвания на учебники "Георг Екерт" в Брауншвейг. Там са събрани учебници от цял свят. Използвайки тази база, се опитаха да напишат общ учебник с Полша. Този първи опит не успя. Докато между Германия и Франция се получи.

"РГ": Имало ли е предложения да се направи нещо подобно с Русия?

ЧУБАРЯН: На 16 юли в Мюнхен ще има заседание на Петербургския диалог - среща на обществеността на нашите две страни с участието на ръководителите им. И в секцията наука и образование германците планират да повдигнат въпроса за подготовка на такъв учебник.

Засега не ми е съвсем ясно в какъв вид ще бъде направен той. Има три варианта: паралелна история на Русия и Германия в една книга, по-тесен учебник за руско-германските връзки или руско-германски учебник по европейска история. Ще обсъждаме.

"РГ": Конференцията, посветена на Пакта Молотов-Рибентроп, е може би опит да се изработят общи позиции?

ЧУБАРЯН: В руско-германската комисия достатъчно отдавна обсъждаме такива остро въпроси като например военнопленниците, Берлинската стена и други. Имаше конференции за битката край Москва, за Сталинградската битка. При това темите бяха повдигнати от германците. Сегашната конференция е посветена на 70-годишнината от началото на Втората световна война. При това първата на тази тема вече се проведе във Варша-

ва. Уникалността на срещата в Москва е в това, че се съгласиха да участват във форума директорите на институти по история от Естония, Литва, Полша, Чехия, водещи историци от Латвия. Разбира се, и германците.

"РГ": Подкрепя ли някои от чуждите историци теорията за превантивна война на Резун-Суворов?

ЧУБАРЯН: Сред германските й привърженици има двама или трима. Тази идея за това, че на 6 юли 1941 г. Stalin е искал да започне нападение, между другото тя текстуално съвпада с изказването на Hitler и Гьобелс на 22 юни 1941 г., не се възприема сериозно от повечето учени. Няма документи и факти. Суворов се позовава на изказването на Stalin на 5 май 1941 г. пред слушатели във военни академии, където той използва такива формулировки, като "мобилизирана готовност", "ние трябва да преминем от отбрана към настъпление". Но това е обикновена риторика. Словосъчетанието "мобилизирана готовност" не означава задължително "мобилизация на войските".

"РГ": Ако учените вече са толкова близо до създаването на общ учебник заедно с бившите врагове, то с близките съседи, приятиeli от Съветски съюз ще е още по-реално да се направи това?

РОИН МЕТРЕВЕЛИ, академик, член на президиума на Академията на науките на Грузия: Това е архитрудно, но може да стане, ако говорим за учебник по история на Втората световна война. А колкото до постсоветското време... Навремето общ екип от Армения, Грузия, Азербайджан в продължение на пет години работи върху "Историята на Кавказ". Не се получи. Особено трудно беше с арменците и азербайджанците. Така и не успяха да се договорят. Написването на съвременната история може да се сравни с труда на художник, който се опитва да нарисува слънчев пейзаж в лошо време. Сега сме освободени от догмите, указаните, марксизма, но са необходими принципи, които

Роин Метревели

Централна тема за дискусията на форума бе Втората световна война. На снимката - германски военнопленници по улиците на Москва

трябва да се следват от всички. Един от тях е обективността. Какво е това? Това е доста труден опит да освободим историята от политиката. Трябва да признаем, че историците, които се занимават със съвременността, едва ли ще успеят да направят това.

ЛИЛИЯ ЗАБОЛОТНАЯ, зам.-директор на Института по история, държава и право към Академията на науките на Молдова: Това е популистки постсоветски синдром - да пишем общи учебници по история, за да изглеждаме острите ръбове в политиката. През последните 20 години станаха радикални промени във възгледите за учебниците в страните от ОНД. Националните учебници

Лилия Заболотнaya

ROSSIYSKAYA GAZETA

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

■ ДУМА

във всяка страна се основават върху националната история. А това винаги са болезнени теми, например, за териториалните претенции. Самият опит да се създаде такъв учебник може би е и полезно като възможност да се търси общ език на ниво наука, а не на ниво политика. Но това е огромна отговорност, в т.ч. отговорност за възпитанието на национално-патриотичното чувство.

"РГ": Как да се съчетае в учебниците историческата истината и появилата се след разпадането на СССР остра необходимост да се търси национална идентичност?

АШОТ МЕЛКОНЯН, директор на Института по история към Академията на науките на Армения: За съжаление след разпадането на Съветския съюз ние всички в известна степен се превърнахме в провинции. Нивото на съветските историци бе изгубено, а вместо него нищо не бе създадено. Освен националистическия.

Ашот Мелконян

Всичко се обяснява психологически. Когато ти разрешават всичко, се появява не само желанието да пишеш истината, но и съблазнът - да преминеш границата ѝ. Това доведе до това, че започна фалшивиране на историята на съседите. Заради политически интереси. Патриотизът си е патриотизъм, но да се възпитава младежта за сметка на очерняне на бившите приятели не бива. Трябва да намерим в себе си сила да кажем: да, съседният народ има потресаващо културно наследство и героична история. За съжаление у нас се смята, че ако някой от историците каже, че ние не сме най-древният народ, с това ще развали отношенията с народа си. Патриотичното възпитание и историческата истина трябва да вървят ръка за ръка.

ВАЛЕРИЙ ХАН, зам.-директор на Института по история към Академията на науките на Узбекистан: През 1990-те години в много държави историята, тъй като тази наука е много зависима от политиката, изживява болест на ръста. Осмислянето на собствената идентичност често приемаше радикални форми. Например започнаха да героизират и дори да романтизират движението на басмачите. Басмачите станаха едва ли не като Робин Худ. Стана модерно да се търси вързка на рода едва ли не от Адам. Например намерили някакъв кладенец или част от стена. Край! Щом има къща - значи е град, щом е град - значи е цивилизация. Но опитът да се приведе историята към една не-прекъсната линия противоречи на науката.

"РГ": В кулоарите на форума се разнася уникална книга от два тома - "Очерци на историята на Русия" на украински език, написана от руски екип от историци, и "Очерци на историята на Украина" на руски език, написана от украински историци. Имаше ли намеса от руска страна?

СТАНИСЛАВ КУЛЧИЦКИ, зам.-директор на Института по история на Академията на науките на Украина: Нямаше никаква цензура върху това, което писахме - нито от наша, нито от ваша страна. Книгите бяха направени на паритетни начала. Колкото до общия учебник... Ние имаме много различни гледни точки за миналото...

Станислав Кулчицки

Повече оптимизъм, по-малко решения

Срещите на Г-8 винаги привличат световното внимание, тъй като обикновено поставят фундаментални въпроси за развитието на света, макар и не винаги ефективно

Лидерите на Голямата осморка (Групата на най-развитите индустриални държави и Русия) направиха поредната си среща. Тя се оказа историческа, защото ще е последната във формата Г-8. Оттук нататък глобалните въпроси на планетата ще се решават от 14 страни. Към най-развитите ще бъдат присъединени Китай, Индия, Мексико, ЮАР, Бразилия плюс Египет. По този повод френският президент Саркози попита риторично: "Можем ли да не привлечем при вземането на важни решения за съдбата на света страни с милиардно население като Индия и Китай?" Мистото на провеждането беше един от най-оспорваните ходове на италианския премиер Силвио Берлускони -

пострадалото от разрушително земетресение на 6 април т.г. италианско градче Акуила в областта А布鲁цо, където загинаха около 300 души. Това обаче привлече силно световното внимание към района, а 9 от страните-участнички поеха ангажимента да "осиновят възстановянето на отдалеч обекти", всеки на стойност милиони евро. Лидерите на най-богатите страни бяха посрещнати от земетреси от 2,8 по скалата на Рихтер и с планове за спешна евакуация при нужда.

Срещите на Г-8 винаги привличат световното внимание, тъй като обикновено там се поставят фундаментални въпроси за развитието на света, макар и не винаги ефективно. Този път всеоб-

щото мнение дава по-скоро положителна оценка на свършеността. Откриха се темите, свързани с мерките срещу глобалната финансова и икономическа криза, помощта за африканските страни, мерките за спасяването на световния климат чрез намаляването на вредните емисии, сомалийските пирати, цената на петрола и ядрената програма на Иран. И независимо че в Акуила не бяха постигнати особено много крайни решения, може да се приеме, че има успех поне в няколко направления. На първо място важната договореност по отношение на климатичните изменения. В това отношение се открои новият тип политика на администрацията на президентът Обама. Страните от Г-8 поеха

В Акуила Г-8 не постигнаха много, но имаха успех поне в няколко направления

ангажимента да намалят емисите на газове с парников ефект с 80% или повече, за да намалят глобалното затопляне. Те признаха научните доказателства, според които увеличението на средната температура на планетата над нивата преди индустриализацията не бива да надвиша 2 градуса годишно. Голямата осморка обаче не успя да убеди по-малките участници в необходимите проценти, в крайна сметка не успя да постигне категорична договореност, затова се обира към развиващите се страни да поемат ангажимента вредните емисии да бъдат намалени до 50 на сто до 2050 г.

По този въпрос се получи известно разминаване между оценките на Г-8 и Генералният секретар на ООН Бан Ки-мун, който също пристигна на срещата в Акуила. Бан Ки-мун определи, че мерките за борба с климатичните изменения не са достатъчни и че е изпуснат исторически шанс, докато президентът Обама беше доста по-оптимистичен. Би-би-си също коментира, че документът наистина има по-скоро пожелателен характер.

Безспорно едно от нещата, които най-силно тревожат Голямата осморка, е финансовата и икономическата криза. Британският премиер Гордън Brau н представи обстоен доклад на тази тема, а лидерите излязоха със съвместно комюнике, в което се казва, че има знаци на стабилизация, но същевременно "остават значителни рискове" и ситуацията бе оценена като нестабилна. Важно беше, че ръководителите на водещите световни икономики поеха ангажимента да предприемат макроикономически стимули по-

делно и заедно и тези мерки да прераснат от краткосрочен в средносрочен план. Друг интересен акцент беше сериозното внимание, на което се радваха в Италия лидерите на африканските страни. Те си тръгнаха с кошница, пълна с обещания за продължаване и дори увеличаване на помощта от страна на най-развитите страни. От Г-8 заявиха, че е важно да спазят поетите в Гленнигълс обещания и да помогнат на Африка, като увеличават финансовата помощ по 25 милиарда долара годишно до 2010 г.

Едно от нещата, за които предизвиква дискусия, беше определянето на справедлива цена на петрола. Руският президент Дмитрий Медведев изрази становището, че регулирането на цените с административни мерки е нереалистично и припомни, че въпросът е бил обсъден и на икономическия форум в Санкт-Петербург. Тогава ръководителите на най-големите петролни компании обявиха, че справедлива цена за петрола е 70-80 долара за барел. Лидерите на най-богатите страни се съгласиха с руския държавен глава.

Срещата в пострадалото от земетресение италианско градче даде обилна храна за любителите на екстравагантни новини, които разбраха, че лидерите са спали в стаи на местното военно училище, видяха как те пристигнат с нов еко модел на мини-автомобилите "Дукати" и прочутата шатра на либийския лидер Кадафи, който беше в Акуила в качеството си на председател на Африканския съюз, разполната на футболното игрище в полицейската казарма.

Според Скопие правителствените проблеми в кабинета на Груевски са "опит за освежаване"

4 по скалата Груевски

Македонският премиер „освежи“ кабинета си с петима нови министри

Внезапната оставка на вицепремиера Ивица Боцевски, който отговаряше за евроинтеграцията, подадена миния вторник, разлюля като земетръс политическите среди в Скопие. Страната има безспорни проблеми по отношение на интеграцията си в ЕС, но поведението на Боцевски беше странно. Той се покри от пресата, с изключение на обръщението, в което като причина за оттеглянето си изтъква неясните лични мотиви. Естествено медиите бяха засипани от спекулации и всевъзможни сценарии, но анализатори моментално заговориха, че оставката във веществото е мащабен план на премиера Никола Груевски, в който оттеглянето на вицето няма да е единствено. Тезата се потвърди само след това, когато стана ясно, че още трима министри са си подали оставките - министърът на икономиката и вицепремиер Зоран Ставревски и министрите на образованието Перо Стояновски и на селското стопанство Ачо Спасеновски, заедно със заместника му Християн Делев. Финансовият министър Трайко Славевски пък беше освободен от премиера. Оставка е хъврлил и главният секретар на правителството Стоян Тодоров. Неофициални информации из медиите разнасят слухове за предшестващи тежки скандали между част от министри и Груевски, заради които се чувствува унизи.

В петък, по време на гласуването на промените в кабинета, в скопския парламент се разгоря остро дебат между

управляващи и опозиция. От Социалдемократически съюз (СДСМ) бяха категорични, че не е важно кои точно министри са подали оставки, когато е очевидно, че става въпрос за провал на цялото правителство. Опозицията обвини управляващите, че не се справят с финансова криза и с евроинтеграцията и поискава оставки, връщане на мандата и по-кардинални промени в кабинета. Обмисля се и искане на вот на недоверие.

По време на парламетарното заседание единственият от сменените, който присъства, беше уволненият министър на финансите Трайко Славевски. Той оцени като неубедителни мотивите на Груевски за своята смяна, сред които се изтъква нуждата от подобряване на вътрешната организация и по-добра комуникация с другите ведомства. "Опитвах се да бъда глас, а не ехо. И живо същество, а не предмет, който движат", каза Славевски. Твърди се, че досегашният ръководител на финансово-вътре ведомство научил, че е освободен, от телевизията. Македонските медии обаче разпространяват версията, че уволнението идва заради хроничния недостиг на кешови капитали, независимо че Славевски наскоро успя да пласира евробонигации на стойност 175 милиона евро. Финансовото министерство се поема от също подали оставка, но същевременно смятан за дясната ръка на Груевски, вицепремиер по икономическите въпроси Зоран Ставрев-

ски, който остава вицепремиер без ресор, докато мястото на самия Ставревски се заема от директора на Инвестиционния фонд Владимир Пешевски.

Не са ясни обаче мотивите за оставките на другите двама министри. Из медиите се заговори, че оставката на министъра на образованието Перо Стояновски е дошла след огромния натиск, който бил оказан, заради скандалът със средното Медицинско училище в Скопие. Стояновски отказа да отпусне допълнителни бройки за албански ученици, които да влизат без приемен изпит. Други причини били подкрепата, която министърът даде за решението на Конституционния съд против преподаването на вероучение в училищата и идеята му за външни изпити за завършилите средно образование. По отношение на оттеглянето на земедел-

ски министър Ачо Спасеновски се смята, че то е предизвикано заради несправяне с работата, което доведе до масовите протести на фермери.

В медиите усилено се говори и за предстоящи смени и на министри от квотата на коалиционния партньор - албански Демократичен съюз за интеграция (ДСИ) на Али Ахмети, като се визира най-вече министърът за инвестиции Веле Самак, който е смятан за слабо ефективен.

Говорителят на правителството Мартин Мартиновски обясни правителствените промени с опит да се "освежи екипа на правителството". Но повечето коментари в Скопие са, че във веществото се съмнява за тежка криза във власта.

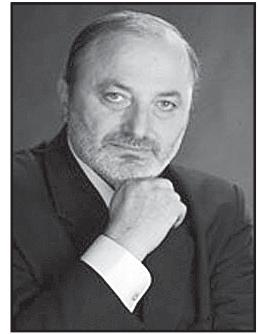
Страницата подготви
БОЖИДАР ВЕЛЧЕВ

ПОЗИЦИЯ

■ ДУМА

Доктор НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ:

Костов, получихте ли отговор от прокуратурата за миналото на Борисов, или не ви е интересно вече?

**Ударили сме дъното
на глупостта и
безсилието, твърди
в интервю пред
в. „Гласове“ психиатърът,
бивш депутат от ДСБ**

...ГЕРБ спечели, но то прилича на пиррова победа. Костов и Янев не са надеждни коалиционни партньори независимо от декларациите им за крайно политическо себеотрицание. Ще играят с пожарникарска сложна властна игра със садо-мазохистичен привкус, която Костов умеет и обича. Опасявам се, че накрая шията на телохранителя ще бъде споходена от "оная секира", с която ни плашеха от телевизора. Кръв по ръцете на десните няма да има обаче, или ако има, няма да се забележи. Някой да е забелязal кръв по ръцете при екзекуцията на СДС?

■ Дяснокентристко ли ще бъде следващото управление?

- "Икономедия" (фирмата на Борисов, Пашата и Ал. Петров - б.р.) е дяснокентристка фирма, мисля си.

...Бойко Борисов е улична реплика по адрес на прехода, шут, адресиран наляво и надясно. Този човек не идва отляво или отясно, а отдолу, и разбира се, от собствените си нарцистични сънчица. Неговата идеология е властно-самоусладителна, примитивно-игрова. Забавлява се от обстоятелството, че е попаднал в собствената си кожа и че се къпне в погледите на всички съсловия и на всички български блондинки. Борисов изльчва чаровен юношески нарцисизъм. Изречението: "Цео, дръж ми часовника", е победа за нашта махала. Сега има и счупено краче. В начина, по който страда от глезенската травма, и от това, че му пречат да строи магистрали, има нещо сърцераздирателно. Аз мисля, че театрите ще опустят по причина на този актьор и репоплитизираните му фенове.

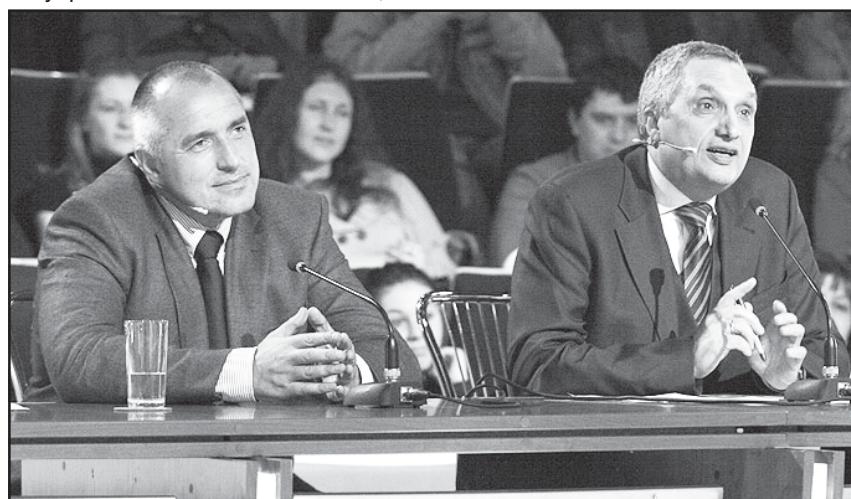
Това, което става, е срам и позор. Ударили сме дъното на глупостта и безсилието. Впрочем да става каквото ще, но защо тази предколедна радост!

Бойко Борисов е "небрежен" феномен, дете на българската не-претенциозност. Ще кажа още по-остро: "Бойко - премиер" е шедьовър на националната ни некадърност, на дълбинната ни политическа неадекватност. Шедьовър на дясната некадърност в частност...

...Накрая, нещо много, много банално. Големите нарциси на прехода ще скроят шапката на Борисов, защото му завиждат на рейтинга. Има двама-трима, които няма да се помирят с неговото случайното извънствие. Ако възрастят, че психологизират, ще припомнят, че страстите владеят света. Съперничеството е велика политическа страсть. Чакайте и ще видите. Ще бъде отвинтен.

...Тук е мястото да се възхитя

безусловно на инженерното изкуство на бившия ми лидер. Начинът, по който беше конструирано лабораторното чудо, наречено Синя коалиция, е наистина уникатен. Вижте траекторията, фазите и резултата. Проваляш СДС, създаваш ДСБ. Проваляш ДСБ, създаваш СК. Скачаш от една партия в друга, за да закрещиш и двете, като образуваш трета. Влизаш в парламента и даже в управлението. Бинго. Казваш, че

Иван Костов и Бойко Борисов в навечерието на "сложна властна игра със садо-мазохистичен привкус"...

ще получиши 16 процента, получаваш 6. Нищо. Обявяваш резултата за феноменален успех. Цялата операция придобива привкус на изdevателство, ако си дадем сметка, че за тази коалиция на "автентичната десница" са гласували и екзекутирани седесари, осиротели без партия, но лоялни до смърт на синия вот. Това ми напомня знаменития възглас: "Да живее Сталин", на осъдените на разстрел от него самия. Всяка десница има лидерите, които заслужава, това казвам.

■ Синята коалиция вероятно ще влезе в управлението на страната. Победа ли е това?

- Зависи от гледната точка... Ако им вярваш, е победа и даже екстаз. Ако не им вярваш, е комична претенция за производство на събитие с историческо значение за "общото благо". Ако Мартин Димитров стане министър на икономиката, това ще бъде победа за Иво Прокопиев, Шулева и прочее. И за RE:TV.

...Синята коалиция е, както казах, макиавелистки шедъвър, голямо художествено постижение, но има нищожна политическа стойност. Тази лукава коалиционна инсталация няма да издържи дълго. Изборният резултат е наказание за сектантите вдясно, не е лошо да погледнат цифрите. Про-

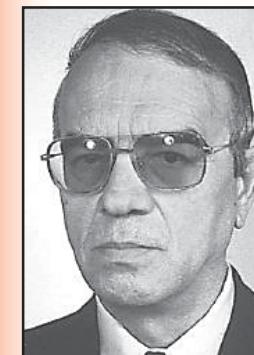
този, който си въобразява, че олигархичната инфраструктура на официалната политическа власт ще бъде разградена от управлението на ГЕРБ, СК и Янев, е малоумен и блажен. По-скоро ще бъде повторен идеята на Костов от периода на неговото управление и осъществена от Бонев, а именно да събере на чай лидерите на подземието Корлеоне, Бардзини и Таталия и да им каже окружителната мантра, произнесена със сипкав глас: "Момчета, покротко, трябва да си върнем европодковете". Междувременно ще арестуват няколко души, защото са досадили на всички. RE:TV ще им покаже белезниците в едър план. Победа на синята вълна.

Апропо, хрұмва ми въпросът към ДСБ, сега наричани СК, и лично към г-н Костов: Получихте ли отговор от главния прокурор на писмото, което му изпратихме, с настояване да започне незабавна проверка на твърденията, съдържащи се в швейцарския доклад до Държавния департамент на САЩ, които се отнасят до миналото на Бойко Борисов и свързаността му с "тридесет неизвестни поръчки на убийства"? ... Или не ви е интересно вече? А?

С големи съкращения.
Заглавието е на ДУМА

СТРАСТИ

Резилът

Проф.
ЕВГЕНИЙ ГИНДЕВ

Поредните парламентарни избори завършиха. Тези, които се пишат анализи, по-литологи ще се състезават в оригинални по-гледи и изказвания, представителите на партиите ще доказват, че, въпреки видимите резултати, са доволни и се чувстват победители, народът ще пие и яде, и ще чака... Какво - и той самият не знае. Но нали "глас народен, глас божий" и, освен това - демокрация?! Да, ама не!, според митологичния израз на не толкова митологична личност.

БСП загуби политическата битка за България. Загуби я категорично и унизилено - това е, така да се каже, медицински факт. Но пародият е, че хората, заради които това се случи, ще бъдат в парламента и ще продължават да определят политиката и визията на партията. Те окепаха и идеята за Коалиция за България и поставиха под съмнение възможността за изграждането на Национален ляв фронт, като единствена преграда пред готвящия се да се развиши либерализъм и европлатантически глобализъм. Първите сигнали прозвучаха още в нощта след изборите и това тревожи. Отново юпита, отново чужди съветници, отново експерименти над изстрадалата държава.

Особено неприятна е загубата в мажоритарния вот, макар че такъв по същество нямаше. И ако тази загуба не говори достатъчно ясно за начина на издигане и подреждане на кандидатдепутатските листи, ми е трудно да си представя какво още трябва да се случи, за да се пробуди елементарното чувство за самосъхранение в партията и в нейното ръководство. БСП трябва да престане да прилича на клуб по интереси. Подобна практика изльчва съмнителни послания и лишава членове и симпатизанти от нравствени устои. Отделен и много неприятен, сериозен и задълбочен разговор предстои по коалиционната политика на БСП. Там нещата изглеждат направо зло.

Изброените проблеми породиха неприятни, на места злобни, разговори сред симпатизанти и членове на БСП. И това нямаше как да не се отрази върху изборните резултати. Говореше се, че партийното ръководство нарочно иска да загуби изборите, или че вече има подклиними договорености за разпределение на властта. Колкото и да е повърхностна подобна "битова политика", тя формира трайни отрицателни нагласи и отвращава хората. Това пък показва пълна липса на поведенчески анализ и демонстрира началническо високомерие, което не се проща.

Не виждам никакви основания за учиние, за "блъзане на раните и на сълзите", за различните обяснения: "ах, предадоха ни", "ах, този лишеноориентиран електорат", "ах, купуване и продаване на гласове", "ах, черен пиар". Още по-малко приветствам театрални възклициния от рода на "Добръ ден, тъга". Просто трябва да се гледа истината в очите - става въпрос за оценка на политика и на хората, които са я провеждали. В дни на върховни изпитания не е нужно да се ридае над станалото, а да се сменят пътят.

За съжаление изборните резултати показват и нещо друго. Преди всичко степента на зрялост на избирателите, робуването на примитивни емоции, които се изпаряват много бързо след изборите, категоричният отказ от сериозна и перспективна оценка на ситуацията, привързаност към клипови мислене и рекламни поведение, зомбиране от митовете на "дивия запад". Какво да се прави, това е българският народ и друг няма откъде да си внесем. Не трябва, когато печелиш, да го хвалиш, а когато губиш - да го ругаеш. С него трябва да се съобразяват политическите партии, ако искат да бъдат действителни изразители на народната воля.

Преди пет години, във връзка с преизбирането на Джордж Буш-младши за американски президент, английски вестник възклика: "Как може да са толкова прости 51 милиона избиратели?!" В България победата донесоха точно тези, които бяха обявени от победителя за "непълноценен човешки материал". Парадокс? Може би. Но има върху какво да се замислим. Дано не се окаже, че в тези избори сме изльгали самите себе си. Няма да е за първи път.

Мажоритарен кандидат - те такова животно нема

По-добре е да разберем
кой е кум, кой - сват

ЙОРДАН СЬЕВ

Така би отговорил шопът, ако някой се опита да му обясни какво е мажоритарен кандидат в български парламентарни избори. Защото, от една страна, ще му се кажва, че това е човек, който има обществена популярност и с изявените си лични качества е доказал, че може да спечели доверието на съгражданите си да ги представлява в парламента. От друга страна обаче, същият в предизборната си кампания непрекъснато изтъква от коя партия е предложен. А още повече, че това беше посочено и в изборната бюлетина. И в тази за пропорционален, и в другата - за мажоритарен, те са под един и същи номер. Не знам дали може да се провери, но съм почти сигурен, че всеки, който е гласувал примерно с бюлетина № 5 за пропорционален кандидат, пак със същата бюлетина е дал гласа си и за мажоритарния кандидат. Това дори се знаеше предварително и при това положение нямаше смисъл от две бюлетини. А и щяха да се спестят пари.

Малко медии си направиха труда да попитат някои от гласуващите какво знаят за предпочитанията от тях мажоритарен кандидат. Оказва се, че мнозинството даже не са запомнили и името му. При това положение е ясно, че мажоритарен вот не се е състоял, а само чисто партиен.

Но всичко това вече е минало. Можем ли обаче да извлечем поуки от него? Да, защото мажоритарният вот е разумното бъдеще. Той съдържа в себе си най-сполучливото съчетание между пряката и представителната демокрация. Това ще стане, когато той замени изцяло пропорционалната система, която обаче ще изяде хляба на партите и на т.н. професионални политици.

У нас подобна ситуация е съществувала по време на изборите за първото Велико Народно събрание (нареченено Учредително) след обявяването на Княжество България. Тогава е имало две партии - Либерална и Консервативна, но те са били едва създадени (това става през 1879 г.) и по-голямата част от хората дори не са чували за тях, особено в по-малките градове и в селата. Така

че по същество хората са гласували не за либерали и консерватори, а за имена. Не случайно с най-много гласове са били избрани личности като П. Р. Славейков, Петко Каравелов, Стефан Стамболов, Захари Стоянов (той още се е самообразовал на четмо и писмо). А представете ли си какво би било, ако до това време са доживели Левски и Ботев? Никой не би се запитвал те от коя партия са. По същата логика в състава на Учредителното събрание попадат поборници от четнически движения, опълченци, членове на комитетите, създадени от Левски, наследници на борчески фамилии. Но тъй като повечето от тях са се ориентирани към Либералната партия, на Учредителното събрание тя е имала большинство, което е приело много демократична за времето си конституция, даваща доста права и на редовите граждани, но и известни привилегии за зараждащата се селско-промишлено-търговска буржоазия. Търновската конституция силно ограничава правата на монархията и правителството, като дава предимство на парламентарното управление, което единствено има право да се произнася по решаващи за страната въпроси.

Много интересно е обстоятелството, че както в Учредителното, така и в следващите народни събрания, не винаги представителите на Либералната и Консервативната партия са гласували анблок, а в повечето случаи по убеждение.

Многопартийността не е задължителен щрих на демокрацията. В смятаната за най-демократична страна - САЩ, по същество има само две партии, които се редуват във властта, а почти същото е положението и във Великобритания. Но ние сме от по-друга класа по отношение на разбирането на демокрацията. И в резултат на това сме на едно от първите места в света по брой на депутати на глава от населението, както и на министерства, агенции и други институции, и съответно на работещи в тях. У нас политиката е нещо като митница (не непременно солунската). Като си управляващ, си началник, но дори когато си

СНИМКИ BGNEWS

С усмишка и надежда за бъдещето...

Последни приготовления за посрещане на новите депутати

в опозиция, не те изхвърлят от състава. Не взимаш колкото началника, но и като служител печелиш добре.

Каква е другата алтернатива? Тя е в премахването на пропорционалната система и замяните й с мажоритарна. При нея партите стават почти излишни.

Моите уважения към Вежди Рашидов, който си призна, че е докарал 800 души да гласуват за него в Кърджали. Но какви, че се кандидатира като скулптора Вежди, а не и като кандидат от ГЕРБ. Същото се отнася и за Божидар Димитров, и за много други. Пък като те изберат по линията на мажоритарен кандидат, в Народното събрание имаш пълна свобода да гласуваш по съвест, а не да съобразяваш с партийната повеля. И тогава понатъшната ти политическа съдба зависи единствено от теб. Партията може да отиде в забвение, както това стана с НДСВ, но ти да си спечели уважението на избирателите, които могат да те подкрепят и на следващите избори, а не да търсиш под кое друго партийно крило да се приютиши. Защото, когато остане само мажоритарният избор, този въпрос отпада. Едва тогава ще се гласува за личности, а не за партийни кандидати под формата на мажоритарни представители. Иначе казано - по народному, че се разбере кой е кум и кой е сват.

Носталгия или...

ВЕЛИН ГЕОРГИЕВ

Откакто ни споходиха проблемите със здравето, жена ми установи, че добрите хора не са се свършили въпреки смяната на системата. Тъкмо си кажеш, че си в тупик и няма изход, току се намери най-неочаквано нечия ръка, която ти се подава. Не са да кажеш кой знае колко, но се намират човеколюбци, и тъкмо тази е причината да седна отново пред пишещата машина и да кажа няколко думи за Роси и Гео - тези благородници и радетели на добро, тези типични милосърдници, носители на човешки добродетели. Хайде, казаха тези дни те по телефона, да ви разходим до Ковачевци... Селото е в Радомирско, ходили сме на младини, да видим родното място на вожда и учителя, сега вече дамгосан с други квалификации. Върти Гео волана и ни сочи красива панорама на пейзажа, след Перник съвртаме през Батановци, за да забележим, че си имаме и село с името на балканска държава - Черна гора. И цъкнем удивени с какви хубости е надарена замята ни, а ние се крием в панелките. Какъв спокоен и удивляващ ни пейзаж...

И се озоваваме внезапно хем на планина, хем на море. В съседство с Ковачевци, в зелената долина се е крънalo езеро, по което бърмчат моторни лодки. На брега - Райски кът. Плаж, чадъри, ресторант, почивни бази. В просторното заведение - народ всяка къв. И всички - по плажни костюми, с приятен загар, обядват.

Деца и възрастни се гмуркат в чистата вода на басейна.

Гео и Роси намират свободна маса. Сядаме. Над главите ни се носят охладителни струйки. Жена ми намира повод да каже, че такова съчетание, такава алюзия и то реална, осезаема, че си едновременно на планина и море, рядко може да се изпита. Ядем аламинути, пием разхладителни напитки и се любуваме - морски бряг с плаж и зелени хълмове, на един от които има ученически лагер, в съседство с незавършената сграда на училище по изкуствата. Масивната железобетонна постройка с повече от 20 учебни стаи, със зали за обучение, стои над хълма, зад който е лагерът - наричан някога пионерски, сега летен дворец за отдих на нашите деца и внуци. Тихият кът наподобява резерват на съхранената природа и той е паркът, по чиито алеи дълго се разхождаме като в планински курорт.

От билото на хълма, където е порталът на лагера, се вижда и къщата на Георги Димитров. Наскоро обелязахме рожденията му дата. Тук се е родил той, за да стане трибун на работници от мините на Перник, за да оглави едно въстание, да влезе в директен двубой с кафявата чума, да стане любимец на милиони, да стане името му синоним на България... О, времена... Но погледът ми отново се връща на покрива на незавършеното училище по изкуствата, чиито керемиди отдавна са изчезнали...

Скоро колата ни носяща по обратния път, аз мислено останах там...

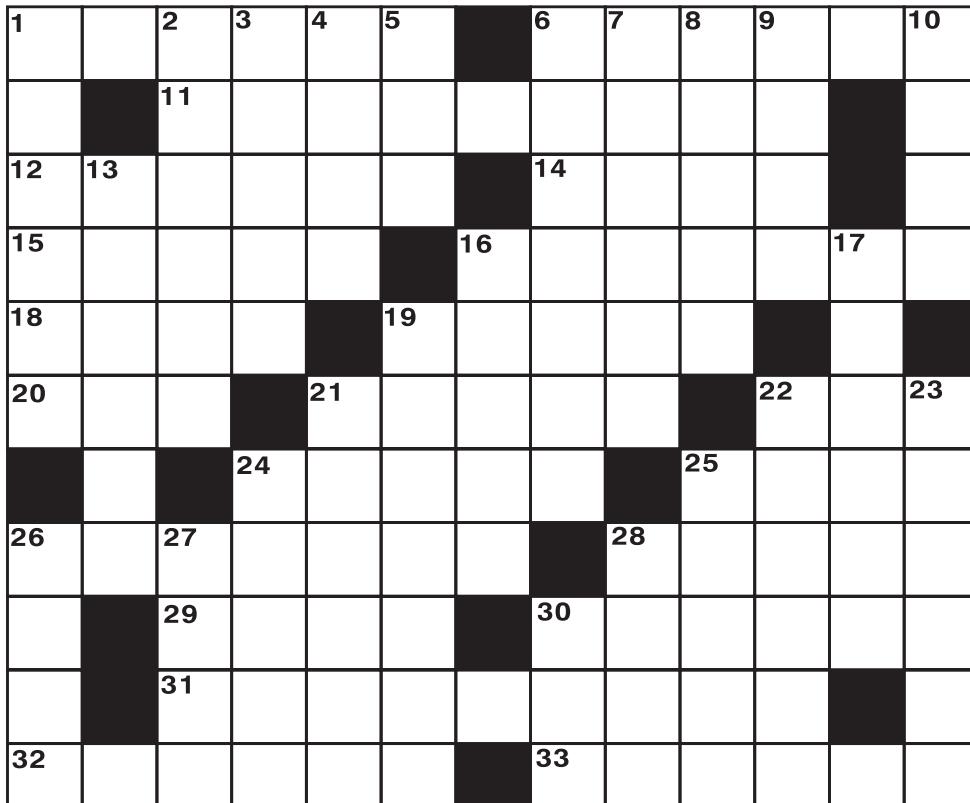
СЕЛСКИ ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ

очаквайте в четвъртък

Жеравна

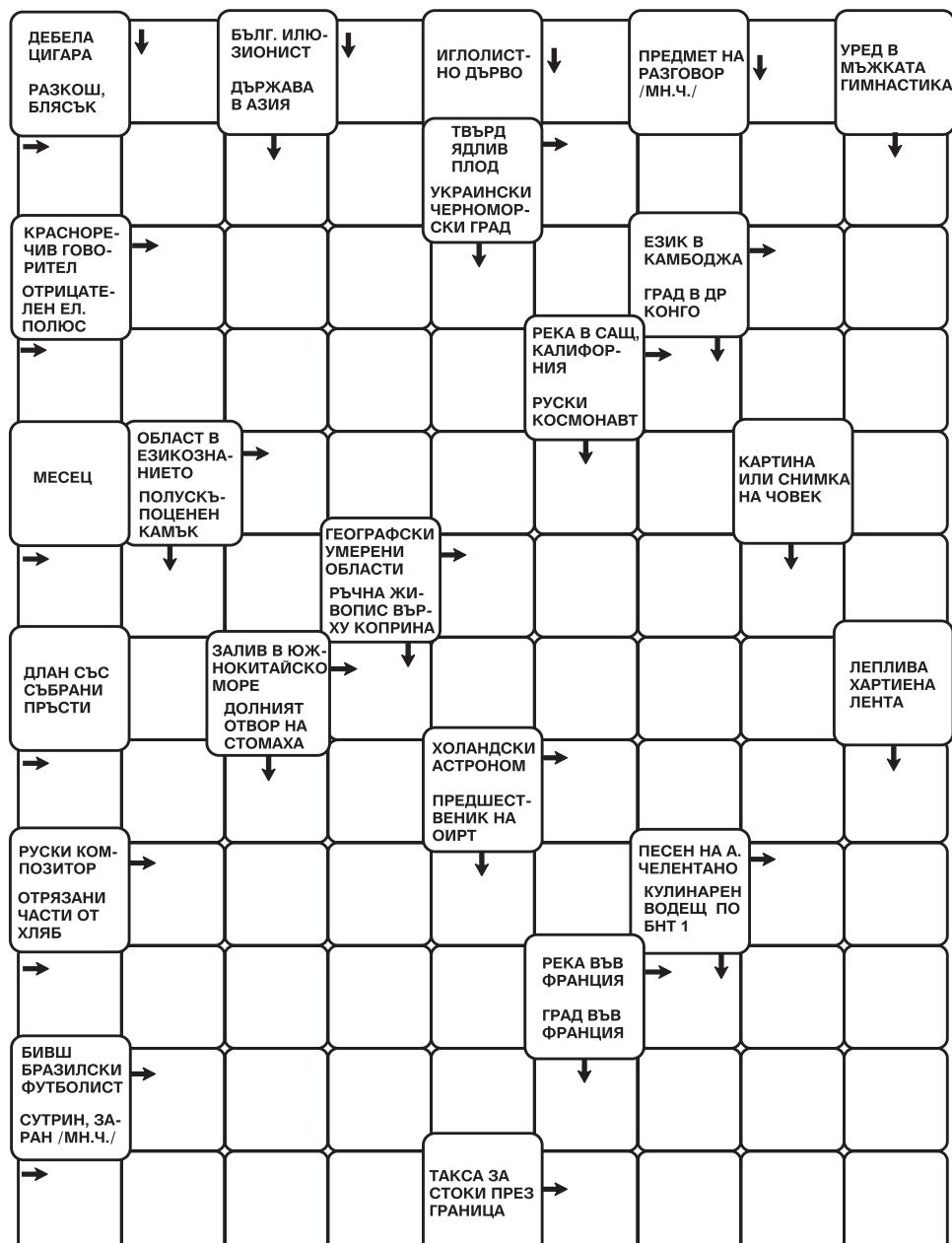

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

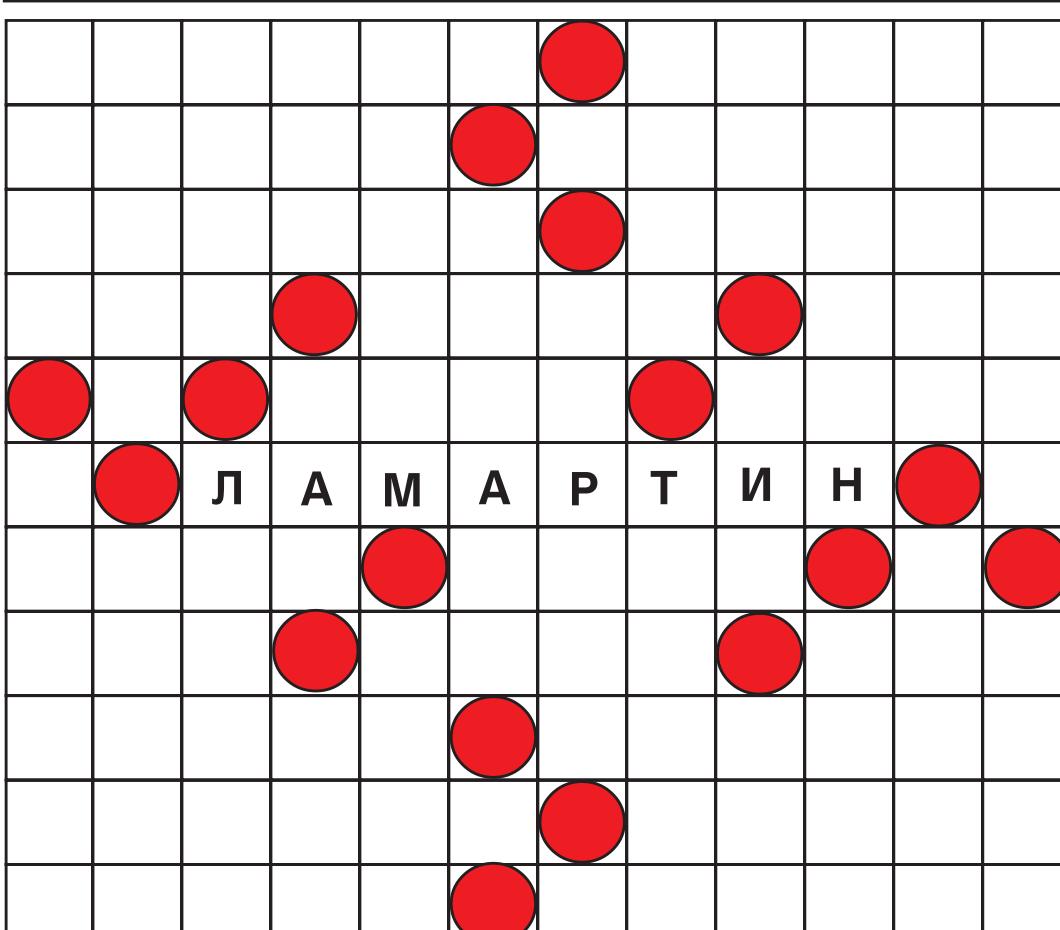
ВОДОРАВНО: 1. Бивш премиер на България. **ОТВЕСНО:** 1. Книга с рисунки и приключения. 6. Български драматург - "Теофано". 11. Живо същество. 12. Къмни зъби. 14. Растението гиба мента. 15. Герояна в писама „Романс“ от Е. Ебермайер. 16. Дълга измервателна лента. 18. Естонски живописец. 19. Препарат за полирание. 20. Части от обувки/остр./21. Департаментът във Франция. 22. Американски философ. 24. Отличителен знак. 25. Планина в България. 26. Вид минерал. 28. Изкуствена текстилна материя. 29. Река във Франция. 30. Постижения, заслуги. 31. Имената на средновековен венециански пътешественик. 32. Големи повреди. 33. Етилолов алкохол.

ПОМОЩНИК: Еманол, Киновар, Марко Поло, Mug, Огре, Онем, Ориали, Ринолог, Савоя, Силон, Транс.

ПОМОЩНИК: Ам, Аметист, Амков, Батика, Илебо, Одеса, Пилор, Туксо.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословицата, като използвате дадените по-долу думи:

3-буквени: Аен, Бал, Бан, Ина, Лер, НЛО, Орн, Пик, Пми, Руг.

4-буквени: Анам, Арто, Амли, Амол, Бели, Кран, Нарп, Пльт, Риал, Саса, Тано, Учен.

5-буквени: Алото, Арчар, Банам, Бъдин, Емъра, Пиеро, Тесла, Трасе, Триер, Тръба.

6-буквени: Абонам, Амлер, Баобаб, Еритем, Лондон, Нирала, Орешец, Оцеола, Ошанин, Сиенит, Стубел, Талант, Тример, Тритон.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

2		1	7	5
1		7		8
5	8		1	
		9		
9		8	6	7
8	9		3	
4	2			8

7	3		8
1		1	
6	7	5	
3	9	6	6
9		3	
3			1
7		8	3
9		7	5

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: ВЕСТНИЦИ - УШАНКА - РИО - ПИКАП - МИЛЯ - ЗНАМЕ - "ГОЛЕМАНОВ" - АМПУЛА - ИН - ИМАНЕ - ЛАРНАКА - ОСА - ВАЙМАР - ТОР - УРА - ВЪРХАРИ - ОКО - КИТКА - ЕКОЛОГ - СЦЕНАРИЙ - "СИНЕ" - ТРЕПЕТИ - ЛИЕЖ - ШКОЛНИЦИ - ГРАШНОВ /ВЛАДИМИР/- СИЕНА - ОРИР /ДЖЕЙ/ - ОН - ИТА - ЕБ - НЕСТИНАРСТВО - А-ЧЖИ - ТРАКТОРИСТ - КАЦА - ОТАР - АРКА - ПАРАБОЛА - "АУМ" - "ИХ".

ОТВЕСНО: "ЧЕРНОМОРЕЦ" - ИГРАЧКА - СИА - АСА - ЕСЕРИ - ЖАР - СТОМАНА - КНИЖАРНИЦА - ЕМЕ /АНУК/ - ВИАН /БОРИС/ - АБ /ПАВЕЛ/ - ТИП - ВЪТРЕШНОСТ - ЦИГУЛАРКИ - КОНТРОЛ - НИКОЛАЙ ХАЙТОВ - ИАТА - АЛАРМА - Р.Л. - "ИНКА" - КУПЕ - НАРЕЧЕН - "ТАТРА" - АРИК - ПИСАРО /ФРАНСИСКО/ - ЛАМАРК /ЖАН/ - ОБЕЦИ - СРАМ - "НИН" - АТОЛ - "ТИЕ" - ТИР - СКЛОН - ОКОВИ - НЕВСКИ /ВЛАДИМИР/ - АЯВИ - РОГА - САБОТАЖ.

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: ШПИОНИРАНЕ - ОЛИО - ОПТИМИСТИЧНОСТ - АРОЕР - ПОСРЕДНИК - "ТТТ" - "ПСВ" - ДСО - СУ - ДИЕ - ЕР - НОЖАРИ - СКЕЛЕТИ - "ИЛИ" - РУ /ВИЛХЕЛМ/ - ТИНЕС /РОИ/ - КЛИО - НАВ - КРАНТА - БЕДА - СИАЛ - ОЛИМПИЯ - ИН - НАДЛЕЗ - АРЛ - ОИ - ДИЕГО - ГТО - "САРАЯ" - ЕГОРОВА /ЛЮБОВ/ - САП - ОДА - ОКЕР /ТОМ/- "ЛИАЗ" - ОТКАЗ - ОРЕЛА - РА - НАЕМИ - ЗЛО - ТРАП - ЕН - АД - НОЛТИ /НИК/ - "ТА" - ИЗАИ /ЙОЖЕН/ - АКА - ИСТОМИН /КОНСТАНТИН/ - БАЛОН - СЕО /ЕРИКО/- РАДИАНТ - "АСЯ" - ЦВЕТЯ - "ЕЛИА" - КАК.

ОТВЕСНО: СПОРТИСТИ - ИНДОНЕЗИЕЦ - ИПОТЕКИРАНЕ - АТАНАСОВ /ГЕОРГИ/ - МОТЕТ - ЕНАЛАГЕ - КЕ - ИТ - НИР - ЕЛЕН - ДОГРАМА - ОРТ - РИМ - ПРЕСТОЛ - ЗИД - МАЯ - РИПС - АЛЕГРО - ИД - ЧАСОВНИК - ИЗТОКОЗНАНИЕ - НТС - ЛОМ - ОВЕРЛОК - АЛ /ДАНИИЛ/ - СЕИРДЖИИ - ПА - АРЕОЛА - НИ - ЧЕСАЛО - "ИРС" - БТА - КОНДОРИ - БЯЛА СЛАТИНА - ЛОН - НЕ - РАИ /СОУЗА/ - ЛАК - МИСИС - РАДИОАПАРАТ - ОСА - ОТКУПУВАНИЯ - ЗАПАСНИК.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СТОЯН СТОЯНОВ

ЧУЛПАН ХАМАТОВА:

Да живееш е такова чудо!

Киното означава не просто участие в шоубизнеса, а съпричастно и сериозно създаване на изкуство, смята популярната руска актриса

Интервю на МАРИАНА ЕНЕВА

Амбициозен проект, минифестивал за социалистическото минало, наречен "Отвъд омразата, отвъд носталгията", бе организиран неотдавна от Гьоте институт, Чешкия център, Полския институт, Унгарския културен институт и Академичната лига за Югозападна Европа - София. Фестивалът бе открит със "Сбогом, Ленин" на режисьора Волфганг Бекер. Драма-комедия с многобройни награди, сред които "Сезар 04" за най-добър европейски филм, номинация "Златен глобус 04" и др. Сюжетът се развива в Източна Германия през 1989 г. Млад мъж протестира срещу режима. Майка му вижда как полицията го арестува, получава инфаркт и изпада в кома. Няколко месеца по-късно тя се събуджа, но ГДР вече не съществува. За да я предпази от силни вълнения, нейният син прави всичко възможно ГДР още "да живее" в техния апартамент. Но светът се е променил... Приятелката на главния герой, медицинската сестра изпълнява руската актриса Чулпан Хаматова. Отблясъците от 13-ия "София фест" бяха както новите, интересни филми, така и присъствието на знаменити кинотворци. Сред известните специални гости бе и звездата на новото руско кино Чулпан Хаматова. С участието на актрисата бяха представени три филма - руският "Хартиеният войник", копродукцията "Лудост посрещ лято" и "Приспивни песни", където тя говори на перфектен немски език. Освен с участията си в театъра и киното, актрисата Чулпан Хаматова е известна и с редовното организиране на благотворителни концерти и вечери - широка популярност получи нейната фондация "Подари живот".

■ **Кой ви откри за киното?**

- Вадим Абрашидов, великият руски режисьор. Смятам, че е класик за своето време. Той ме покани в киното, това се случи през 1996 г. и ме утвърди за главната женска роля във филма "Времето на танцьора". Това беше моята първа работа в киното. Е, аз съм много радостна, че първият човек, който отвори тази врата за мен, беше именно Абрашидов. Много фин, интелигентен, чувствителен, обичащ актиста и въобще уважаващ хората човек.

■ **Много ми е приятно да чуя това, тъй като Вадим Абрашидов гостува на "Киномания" с най-новия си филм "Магнитни бури" и с него разговаряме за тенденциите в съвременното руско кино. Завинаги запомних Вашата героиня от "Лунен матко", тя се нарича Мамлакат, което значи родина на таджикски. Това научих преди време от бащата на "Лунен матко", режисьора Бахтияр Худойназаров, който беше председател на международното жури на 11-ия "София фест". Изумително сила е сцената, когато чистосърдечната и доверчива Мамлакат преживява първата си любов.**

- С Бахтияр се запознахме много по-късно, още преди това той реши, че аз трябва да се снимам в негов филм. Пратиха ми сценария, тогава работех в театъра, бях омъжена и моят

мъж непрекъснато четеше сценариите. Именно той тогава откри тази сцена, която на вас ви харесва. Но там нищо не беше обяснено, освен търде натуралистичната сцена, че я изнасилват. Разказа ми и попита: "Искаш ли тази роля?" Разбира се, отговорих, че не желая такова насилие и безнравственост. И повече не четох този сценарий. Много дълго не можехме да се срещнем с Бахтияр, той ме питаше какво не ми харесва, а аз отговорих, че дори не съм дочела сценария точно заради тази сцена. Извика ме на пробни снимки, да се запозная с ролята. И ми каза подробно как точно е замислил сцената - че това ще бъде Марк Шагал и в светлината на друг голям руски художник Архип Куинджи... И аз, разбира се, се влюбих веднага. Бахтияр е велик художник, невероятно талантлив режисьор, изграждащ художествения образ. Именно тази форма на кинематографията обичам преди всичко. Защото можеш да заснемеш всичко, което не е свързано с творческия процес - на видео например, и да покажеш като документално кино. А именно съчетаването на живописта в киното с някаква емоционална актьорска и режисьорска интерпретация, Бахтияр владее до съвършенство. Като ме видя, той каза, че съм някак си малка, ниска за неговата героиня. Трябва да си помисли. После още веднъж направихме пробни снимки и в резултат бях много

щастлива, че ме избра за ролята. Тя ми е любима.

■ **Как се разви по-нататък вашият път в киното? Много добре се прие филмът "Гарастум". Навсяко предпочитате да работите с Алексей Герман-син, Вече видяхме новия му филм "Хартиеният войник", където изпълнявате главната роля на Нина.**

- Ролите ми наистина станаха много - вече не ги помня всички. Много работя в театъра, в киното се снимам по-рядко, макар че на "София фест" бяха представени три филма с мое участие - "Хартиеният войник" на Алексей Герман-син, "Лудост посрещ лято" на Александър Хан и "Приспивни песни" на Андреас Щрук - много красив и необикновен филм. С Алексей Герман-син обичам да работя и ако пак ме покани, веднага ще приема, защото той е режисьор, който е в непрестанно търсене. Вглежда се в детайлите, разчита на подробностите и това много ми харесва. Защото до него имаш чувството, че не просто участвува в шоубизнеса и можеш да излезеш с пера на главата, с блестящ грим и да се превземаш, а съпричастно и сериозно да създаваш изкуство, в случая киноизкуство. Напълно се доверявам на Лъша и се надявам да вървим заедно, по-скоро паралелно, като продължаваме да се отнасяме към киното с уважение.

■ **А каква е тази "Лудост посрещ лято"? Филмът тръгва и по нашите екрани.**

- Това е съвместен проект на Австралия, Великобритания и Латвия с голям брой звезди - френски, английски, австрийски и руски. Това е жизнерадостна комедия, състояща се от осем разни истории, новели за хора, които пристигат

красиво, миловидно лице с тъмни бадемови очи впечатляват при първата среща на живо с Чулпан Хаматова. Тя е татарка и нейното име означава "утринна звезда". Поетично и блестящо! След досега с точните науки - завършила е Математическата гимназия към Казанския университет, следвала е икономика, може би я привлича школата по фигурно пързаляне, за да избере накрая ГИТИС в Москва. В момента работи в московския театър "Съвременник", а хилядите почитатели я познават от постиженията ѝ в руското и европейското кино. Изящна и крехка като порцеланова статуетка, тя покорява с непринуденото си поведение и чувствителност. Зад тази привидна крехкост напира неподозирваната сила на многоголикото актьорско присъствие. Одухотворена и интелигентна, Чулпан пресъздава своите роли с богатите нюанси на майсторския киноезик, с проникновението на истинския творец. За зрителите и киноманите първата асоциация за нея си остава филмът на Валерий Тодоровски "Страната на глухите". Днес я познават и децата. Децата, на които тя помага да се борят с рака. Чулпан умеет да възприема живота в цялата му безпощадна сложност и хубост... Занимавала се е с фигурно пързаляне, талантът ѝ е напълно достатъчен и за театъра, и за киното. От момента на нейното появяване тя впечатлява с оригиналната си самобитност и уникатен глас. Нейното присъствие на екрана е сигурно емоционално пружавяне за зрителя. Началото е толкова важно, дебютът очертава пътя на таланта, неговата успешна съдба или забвение...

в Латвия на Еньовден - когато расте папратта и стават всякакви чудеса. И тези чужденци летят със самолет, обслужва ги стюардеса, чиято роля изпълнявам аз. След безумни приключения и те отново се връщат по домовете си.

■ **Споменахте за звезди. Според Вас има ли звезди в съвременното руско кино?**

- Всички звезди на съветското кино като Инна Чурикова, Алиса Фрейндлих, Олег Басилашвили - може безкрайно да изброявам, са живи и здрави, и ни радват досега. Смятам, че те наистина са звезди. В съвременното кино, в нашето време, мисля, че също има звезди - Владимир Машков, невероятен професионалист, много интересен актьор, винаги с огромна наслада чакам неговите нови роли в театъра и в киното, Евгений Миронов, Константин Хабенски, въпреки че доста често го използват в комерсиалното кино, той е истинска звезда (спомнете си "Адмирал"). Въпросът с жените е по-сложен. Като че ли там по-рядко се срещат актриси от звезда величина.

■ **Вашите пожелания на читателите на Вестник ДУМА и на Всички, които обичат доброто, талантливо кино?**

- Желая им здраве и живот! Да живееш е такова чудо! Нека всички бъдат живи и здрави. Останалото - да няма война, макар това да звучи по детски, в действителност е много важно.

Димитър Илиев разкрива „трезора“ си

КОНСТАНТИН ЕЛЕНКОВ

Композиторът, диригентът и музикант Димитър Илиев е с особени заслуги за музикалната култура в града, три пъти сменя името си - Монтана-Михайловград-Фердинанд. И като Фердинанд, и като Михайловград Монтана е имал изключителен интерес към музикалните жанрове, най-вече към духовата музика и към оперетата. Не е случаен фактът, че „сцена“ и терен за изявите на великия Дико Илиев е именно този град. А за това - и хоровото изкуство тук да е на голяма почит, заслугата е на Димитър Илиев. За близо половин век той изведе хоровото изкуство на град Монтана и конкретно - съставите, които ръководи, на световни сцени и конкурси.

Негови покровители и застъпници са проф. Георги Димитров, Филип Кутев, акад. Николай Кауфман, проф. Александър Танев, композиторът Тодор Попов, проф. Самуил Видас, проф. Христо Арициров, музиковедите фолклористи и педагози проф. Емил Янев и проф. Михаил Бакурешиев. В свои публикации го сочат за еталон в музикалната педагогика и култура на България. В мотивированата на Народното събрание за присъждането на персонална пенсия (единствена между впрочем в гилдията на професионалните музиканти!) четем: "За особени заслуги към държавата и нацията". И още: "Димитър Илиев с дарбата си на музикален творец - композитор, преподавател и изпълнител на народна музика, е допринесъл за развитието, популяризирането и оцеляването на българската народна музика..."

Неговата музикална кариера започва от 1958 г. като преподавател и диригент в гимназии на Медковец, Вършец и Оряхово. От 1963 г. задълго е в Природоматематическата гимназия на Монтана. Създава смесени хорове, народни хорове и духови оркестири. От 1964 до 1992 г. е методик-инспектор в Областната просвета в Монтана. Възпитал е стотици средношколци в любов към родната и световната музикална култура. Неговите хорове участват с успех в конкурси, фестивали и турнета в страната и в чужбина и са

Димитър Илиев

лауреати и носители на много отличия и награди.

Но с това не приключва половинвестигованата дейност на този радетел за стойностно училищно музикално възпитание. Той издава и сборник с авторски песни, албуми, компактдискове, книги с педагогически си опит (автобиографичната книга "Вричане" - в шест части). Сега е решил да направи нещо, което мнозина с неговия опит и съдба биха могли и би следвало да сторят: био-библиографска справка на базата на изрезки от статии, бележки и снимки - от и за него самия. Това е един труд, който, освен уважение и грижа към идните поколения, разкрива и рядко за нашите географски ширини самоуважение. При това Димитър Илиев не се е посвещен да изреже и покаже и онния свои критични бележки и забележки по най-дребни поводи: не само из областта на музиката и културата, но и от битовия "ландшафт", от дихармонията на всичко заобикалящо ни. Така той подсеща за всеобщата хармония, но и за една педантичност и подреденост, така нехарактерни за българи, които е склонен да види всичко друго в подобен труд, но не и необходимост, не и задължителна самовзискателност и добросъвестност.

Известният композитор, диригент и педагог описва богатото си творчество в албум от 134 страници

Албумът (134 стр.) е внушителен и като обем, и като форма, в завидна художествена "опаковка", ще бъде частично издание в колекционерски тираж 20 броящи. Димитър Илиев го адресира до библиотеки и читалища. Ще могат да го ползват за справка по различни въпроси не само музикални дейци и педагози, но журналисти и учени от всички сфери на културата и науката. Сам Димитър Илиев го нарече "трезор".

Днес, когато гонят Вазов от българското школо и свиват часовете за литература и музика, този "трезор" може да се окаже ценна опора в отстояването на истинските богатства не само в областта музикалната и фолклорна тематика, но и в по-широк спектър от целокупния обществен живот. Дано песента, композирана от Димитър Илиев по текста на Вазов "Лине на нашто поколение" - да стресне увлечението по криворазбраното европеизиране...

Димитър Илиев е удостояван със Златен плакет и Диплом на Българския хоров съюз, със звание "Почетен гражданин" на град Монтана, носител е на медал "1300 години България", на орден "Червено знаме на труда" и на орден "Св. св. Кирил и Методий", втора степен. Член е на Съюза на българските музикални и танцови дейци, на международното жури на хоровия конкурс в град Шабац, Сърбия.

Даниъл Крейг и Хю Джакман ще играят полици на Бродуей

Даниъл Крейг

Ha сцената на бродуейския театър „Гералд Шонфелд“ през септември ще се състои премиерата на спектакъла „A Steady Rain“ („Непрестанен дъжд“), в която главните герои - на чикашки полици - ще бъдат изпълнени от Даниъл Крейг и Хю Джакман, съобщи в. „Ню Йорк таймс“. За Крейг, който играе в няколко британски театъра, тази роля ще е дебют на Бродуей. Хю Джакман през 2004 г. спечели не една нюйоркска театрална награда, включително „Тони“, за главната

си роля в мюзикъла „The Boy From Oz“. Спектакълът „Непрестанен дъжд“ по писателя на драматурга Кийт Хъф е поставен от ирландския режисьор Джон Кроули. През 2003-2005 г. той с голям успех е режисирал писателя на Мартин Макдона „Човекът-възглавница“ в лондонския Уест енд и на Бродуей. Предпремиерните спектакли на „Непрестанен дъжд“ започват на 10 септември, а премиерата е насрочена за 29-и. Предвидено е писателя да се играе до 6 декември.

Хю Джакман

Изложба във Варна събра публика като за рок концерт

Дни, торти, баскетболни топки и 15-годишно БМВ V серия са сред материалите, използвани от авторите в тазгодишното издание на „Наградите за съвременно българско изкуство на М-Тел 2008“. Откриването на изложбата събра публика като за рок концерт, научи ДУМА от Добромир Тошев от агенция „Прима“. Над 2000 гости и жители на Варна присъстваха на официалното откриване на изложбата-конкурс в склад номер 7 на Пристанище Варна. С повече от 40 контейнера управата на пристанището отцепи района на изложбата, за да осигури зелен коридор за гостите на М-Тел в зоната с ограничен достъп. „Впечатляващо е, че в България се откриват такива нестандартни места за представяне на изкуство,“ каза международният член на журито, критикът Марк Гльоде.

Изложбата ще посреща посетители в продължение на месец. Наградените автори ще бъдат обявени на 10 август. Всяка седмица организаторите са предвидили различни събития. Трите наградени работи с откупки на още най-малко трима автори ще попълнят колекцията на М-Тел от съвременно изкуство.

СНИМКА ПРЕСФОТОБОТА

В Плевен бе организиран за първи път в България международен музикален фестивал за маримби и ударни инструменти. На снимката: В галерия „Дарението на Светлин Русев“ изнесе рецитал носителката на приза „Млад музикант на годината“ Василена Серафимова. Тя е Възпитаничка на Плевенското музикално училище, в момента е студентка по музика в Париж. Младата инструменталистка е носителка на награди от международни конкурси

Виц

Срещат се двама пенсионери. Единият питат:

- Как живееш?
- Другият отвръща:
- Като моле!
- Какъв смисъл?
- Ами, балтона вече го изядох, сакото изядох, сега дояждам панталоните...

БАКИ ХЮСЕИНОВ, член на НС на БСП
БЛАГОВЕСТ АПОСТОЛОВ, скулптор
ДИМИТЪР ВОДЕНИЧАРОВ, писател
ИВАЙЛО МАРИНОВ, шампион по бокс
СИЛВИЯ ВЪРГОВА, актриса
ЦВЕТАНКА РИЗОВА, журналистка

Църковен календар

13

Събор на св. архангел Гавраил. Преп. Стефан Саваит

РОЖДЕН ДЕН ВЪВ ФАЙТОНА

Честит рожден ден ще кажат приятелите и почитателите на поетесата д-р Лилия Панова днес от 18 ч. в Националния литературен салон „Старинният файтон“. За нейното творчество и най-новата ѝ книга с подбор и превод от старофренски със стихове от Пиер дьо Ронсар ще говори Велин Георгиев. Рожденничката ще изнесе авторски речитал.

СНИМКА ПРЕСФОТОБОТА

Солистите на Лондонския коралски балет - испанката Тамара Рохо (вляво), британецът Рупърт Пинфаусър (в средата) и американката Александра Анселми (влясно) гадоха пресконференция в Хавана, където следващата седмица ще изнесат своето шоу за първи път в Куба

ДЖЕЙ ЗИ С ВИДЕО В РЕТРО СТИЛ

“D.O.A. (DEATH OF AUTOTUNE)” е пилотният сингъл от единайсетия студиен албум на Джей Зи - “The Blueprint 3”, който се очаква да излезе през септември. Песента е продуцирана от No I.D. и Кейни Уест, които се включват за кратко и в изпълнението ѝ. Видеото е зането в ретро стилистика на киното от 70-те. В клипа се забелязва звездното присъствие на актьора Харви Кайтел и баскетболиста Леброн Джеймс. Видеото може да се гледа онлайн както на официалната страница на Джей Зи www.jay-z.com, така и в MySpace профила му, научи ДУМА от Анета Блажева.

Латвия победи България за Купа „Дейвис“

СНИМКА ТАНЬО ВАСИЛЕВ

Тодор Енев (вляво) и Ивайло Трайков загубиха с 4:6, 4:6, 4:6 срещу Ернест Гулбис и Денис Павловс в отложението за неделя мач на двойки

Латвия победи България в среща от II кръг в група 2 на евроафриканската зона за Купа „Дейвис“, която се провежда на кортовете на ТК „Локомотив“ в Пловдив. Ернест Гулбис и Денис Павловс надиграха с 6:4, 6:4, 6:4 Ивайло Трайков и Тодор Енев на двойки и прибалтийците взеха непреродолим аванс от 3:0 победи.

Двубоят беше отложен за вчера, тъй като в събота беше прекъснат при резултат 3:1 за гостите заради проливен дъжд. При подновяването на играта националите намалиха на 2:3, но в следващия гейм пропуснаха да изравнят след аванс от 40:0 и в крайна сметка загубиха сета. Във втората част Трайков и Енев поведоха с 4:1, но латвийците спечелиха 5 поред-

ни гейма и дръпнаха с 2:0. В третия сет двата отбора си размениха по равен пробив, но Гулбис и Павловс постигнаха още един при 3:3 и затвориха мача след 1:40 ч.

„Имахме възможност да обрънем развоя на мача, но не се възползвахме от нея. Времето ни изиграло лоша шега, на мята сервис не се чувства комфортно. Запазихме мястото си в групата, надяваме се на приличен жребий в I кръг додина, Григор Димитров да играе и да постигнем по-добър резултат“, заяви Ивайло Трайков.

В последните два сингъла, които бяха без значение, Тихомир Грозданов победи с 6:4, 6:3 Адрианс Згунс, а Валентин Димов отстъпи с 4:6, 4:6 на Андис Юска.

Уебър триумфира на „Нюрбургринг“

Ред Бул с 3-и двоен успех през сезона

Пилотът на Ред Бул Марк Уебър спечели Гран при на Германия на пистата „Нюрбургринг“ и записа първа победа в кариерата си във Формула 1. Въпреки че изтърпя наказание, австралиецът финишира пръв за 1:36,43,310 ч. Втори на 9,252 сек. остана сътборникът му Себастиан Фетел (Гер), като по този начин Ред Бул постигна трети двоен триумф през сезона след успехите в Китай и Великобритания. Трети на 15,906 сек. се нареди Фелипе Маса (Браз, Ферари).

Уебър стартирало и позволи на Рубенс Барикело (Браз, Браун GP) и Луис Хамильтън (Вбр, Макларън) да се изравнят с него. Пред влизането в първия завой австралиецът сви рязко надясно и удари бразилеца, за което впоследствие беше наказан с преминаване през бокса. Британецът пък излетя от пистата и спуква задна дясна гума, което провали състезанието му. В 30-ата обиколка Барикело влезна в бокса за втори път, но заради проблем с маркуча не успя да презареди с достатъчно

гориво и се наложи да се връща отново. От това се възползва пилотът на Ред Бул, който оглави колоната и не изпусна преднината си до края. Фетел и Маса пък се пребориха с Нико Розберг (Гер, Уилямс) и Дженсън Бътън (Вбр, Браун GP) за място на подиума.

“Това е невероятен ден за мен, нямам какво да кажа. Мислех, че ще ме затрудни дъждът, но той така и не започна. Изпуснах Рубенс на старта, но все пак наваксах изоставането и спечелих“, заяви Уебър. „Днес Марк беше над всички. Нямаше как да го победим. Щастлив съм, защото не стартирах добре, а финиширах втори“, коментира Фетел.

Лидер при пилотите след 9 кръга продължава да бъде Бътън с 68 т., следван от Фетел 47, Уебър 45,5, Барикело 44 т. и др. При конструкторите води Браун GP със 112 т., пред Ред Бул 92,5, Тойота 34,5, Ферари 32 т. и др.

Следващият старт е на 26 юли на пистата „Хунгароринг“ за Гран при на Унгария.

Волейболистките трети в Евролигата

Женският национален отбор по волейбол на България спечели бронзовите медали във финалния турнир на Европейската лига, който се проведе в Кайзери (Тур). В мача за 3/4 място възпита-

ничките на Драган Нешич победиха с 3:0 (25:23, 25:23, 26:24) гейма Франция за 1.30 ч. Най-результативна от „триколърките“ беше Радостина Кицигой, която отбелази 16 т. Анна Рубачевски и Маева

Орле пък завършиха с по 9 т. за Франция.

Участието на страната ни в Лигата е генерална репетиция за последния етап от световните квалификации, които ще се проведат от 17

до 19 юли в Конелиано (Ит). Там националките ще играят срещу Италия, Беларус и Чехия.

Късно снощи се проведе финалът между Турция и Сърбия.

Бием Куба с 3:0 в Световната лига

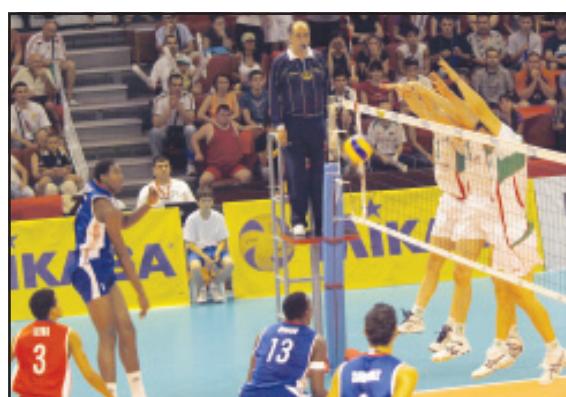
Мъжкият национален отбор по волейбол на България надигра с 3:0 (25:22, 25:21, 25:21) гейма Куба в среща от група „С“ на Световната лига, играна в Двореца на културата и спорта във Варна. Това е втори успех в рамките на 2 дена срещу североамериканците след победата с 3:2 (13:25, 23:25, 25:23, 26:24, 15:10) гейма в събота.

Междувременно президентът на Международната федерация по волейбол (FIVB) Цайчук Вей обяви, че за финалите на надпреварата освен победителите в четирите групи и домакина Сърбия, ще се класира и най-добрият втори отбор. Досега право на участие имаше държава с „айлд кард“. С тази промяна на правилата „триколърите“ запазват шансове за заключителния турнир в Белград, като вече изоста-

ват само с 2 т. от Русия.

“Като печелим, печелим заедно, без значение кой се представлява добре и кой зло. Видя се, че като играем като колектив, можем да бием всеки“, заяви Теодор Салпаров.

След 10-ия кръг води Куба с 20 т., пред Русия 17, България 15 и Япония 8 т. Следващите мачове на националите са на 17 и 18 юли, когато посрещаме „Сборная“.

Вилфредо Леон (вляво) е хванат на тройна блокада по време на втория мач между България и Куба, спечелен с 3:0 от „триколърите“

СПАЗВАЙ ПРАВИЛА! НАГРАДА ЛЕТЕН ПЛАЖЕН КОМПЛЕКТ МВР ТОТО ПОЛИЦИЯ 09 10-20 ЙУЛИ ТОТО ПОЛИЦИЯ СПОРТ ТОТО

МЕДИЙНИ ПАРТНЬОРИ СТАНДАРТ FM+ БНТ

НЕЙКОВА И МАРКОВА С БРОНЗ НА СК В ЛЮЦЕРН

Румяна Нейкова и Миглена Маркова спечелиха бронзов медал на двойка скул на Световната купа по гребане в Люцерн, Швейцария. Българките завършиха трети за 6:58,83 мин., като във финалния спринт изпълвали с 0,29 сек. Ане-Катрин Тиле и Кристиане Хут (Гер). Победителки станаха Меган Калмо и Ельн Томек (САЩ) - 6:57,48 мин., следвани от Магдалена Фуларчик и Юлия Михалска (Пол) - 6:58,39 мин.

КОТООШУ НАДВИ АРАН В НАГОЯ

Калоян Махлянов-Котоошу стартира с победа на големия летен турнир по сумо в Нагоя (Яп.). Българинът, който е с ранг „одзеки“, надви „маегашира-1“ Аран. Следващият му съперник ще бъде „маегашира-2“ Точизан.

ДЖОКО ПЕЧЕЛИ НА ДЪЛЪГ СКОК В ПЛОВДИВ

Николай Атанасов спечели надпреварата на дълъг скок на лекоатлетически турнир Мемориал „Вулпев - Бахчаванов“, който се проведе в Пловдив. Джоко постигна 7,63 м, изпълвайки със 7 см Атанас Русенов и с 48 см Теодор Георгиев.

МЛАДЕЖИТЕ РАЗБИХА ПОРТУГАЛИЯ НА БАСКЕТБОЛ

Националният отбор по баскетбол на България за младежи до 20 г. разби с 97:67 Португалия в контрола, играна в Правец. Най-резултатен беше Цветелин Иванов, който отбелази 22 т. Късно снощи двета тима се срещнаха за втори път.

ПЕИРСОЛ ПОДОБРИ РЕКОРДА НА 200 М ГРЪБ

Петкратният олимпийски шампион Арон Пеирсол подобри световния рекорд на 200 м гръб на първенството на САЩ по плуване, което се провежда в Индианаполис. Той постигна време от 1:53,08 мин., което е с 0,86 сек. по-добро от предишното върхово постижение на Райън Лохте (САЩ).

Баскетболистите на САЩ поизрат с трофея, след като победиха с 88:78 Гърция на финала на Световното първенство за юноши до 19 г., което се проведе в Оукланд, Нова Зеландия

Всяка седмица

ДВА ПЪТИ

ще излиза

талон за бесплатна обява!

ТЪРСЕТЕ ГО!